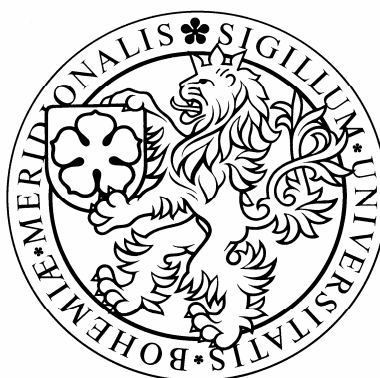

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Zemědělská fakulta

Studijní program: M4101 Zemědělské inženýrství
Studijní obor: Provozně podnikatelský obor
Pracoviště : Ekonomická fakulta – Katedra řízení

ROZVOJ MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ
V PLZEŇSKÉM KRAJI

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:
Ing. Dagmar Bednářová, CSs.

Autor:
Jaroslava Zetková

2008

Prohlášení:

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 25.4. 2008

Jaroslava Zetková

Poděkování:

Děkuji tímto vedoucí diplomové práce Ing. Dagmar Bednářové, CSc. za odborné vedení, konzultace a připomínky, které pomohly k vypracování této diplomové práce.

OBSAH

1. ÚVOD.....	1
2. LITERÁRNÍ PŘEHLED.....	5
2.1. Definice malého a středního podnikání (MSP)	5
2.2. Charakteristika a význam MSP	5
2.2.1. Význam MSP v EU.....	6
2.2.2. Význam MSP v ČR.....	6
2.3. Výhody a nevýhody malého a středního podnikání.....	8
2.4. Podpora malého a středního podnikání.....	9
2.4.1. Způsoby podpory	10
2.4.2. Organizace poskytující služby podnikatelům	10
2.4.3. Finanční programy podpory podnikání.....	18
2.5. Podpora malého a středního podnikání z úrovně EU	21
2.6. Inovační proces.....	22
2.7. Regionální systémy inovací	23
2.8. Vědeckotechnické parky	24
2.9. Klastry.....	24
2.9.1. Definice klastrů	25
2.9.2. Základní typy klastrů	27
2.9.3. Přínosy klastrů	27
3. METODIKA.....	30
3.1. Cíl diplomové práce	30
3.2. Použité metody	30
3.3. Zdroj informací.....	31
3.4. Struktura diplomové práce	31
4. CHARAKTERISTIKA REGIONU – PLZEŇSKÝ KRAJ	33
4.1. Obecná charakteristika Plzeňského kraje	33
4.2. Hospodářská charakteristika kraje.....	35
4.3. Infrastruktura	38

4.4. Cestovní ruch.....	38
5. ANALÝZA PODMÍNEK ROZVOJE MSP.....	39
5.1. Charakteristika respondentů.....	39
PŘEDMĚT PODNIKÁNÍ DLE OKEČ	40
5.2. Výsledky dotazníkového šetření	41
5.3. Shrnutí výsledků dotazníkového šetření.....	47
5.4. Operační program podnikání a inovace (OPPI).....	48
5.5. Inovační programy podpory OPPI.....	50
6. VÝZNAM TECHNOLOGICKÝCH CENTER PRO ROZVOJ MSP.....	57
6.1. Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb.....	57
6.1.1. Formy podpory.....	58
6.1.2. Postup při vyřizování podpory.....	60
6.2. 6th River Plzeňský vědecko technologický park.....	61
6.3. BIC Plzeň – Podnikatelské a inovační centrum	64
6.4. Shrnutí	65
7. ZÁVĚR.....	66
8. SUMMARY	68
9. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	69
10. REJSTŘÍK TABULEK A OBRÁZKŮ	71
11. SEZNAM ZKRATEK	73
12. PŘÍLOHY.....	74

1. ÚVOD

Malé a střední podniky jsou důležitým segmentem národního hospodářství. Na území České republiky tvoří kolem 99% ekonomicky aktivních podnikatelských subjektů.

Malé a střední podniky mají mimořádný význam pro rozvoj národního hospodářství, pro vytváření nových pracovních míst a pro rozvoj jednotlivých obcí, měst a regionů. Vytvářejí zdravé podnikatelské prostředí a zvyšují dynamiku trhu. Mají schopnost absorbovat podstatnou část pracovních sil uvolňovaných z velkých podniků.

V Evropské unii existuje přibližně 18 milionů malých a středních podniků, což činí zhruba 99,8% všech podniků v Evropské unii. Evropská unie považuje tento sektor za páteř evropské ekonomiky a hybnou sílu inovací, zaměstnanosti a sociální integrace.

Rozvoj malých a středních podniků by měl být zaměřený na podporu existujících podnikatelů a současně na motivaci lidí, fyzických osob za účelem vykonávání podnikatelské činnosti. Stabilním legislativním prostředím lze podnikatelům umožnit rozvoj vlastní činnosti bez zbytečných administrativních a dalších bariér.

Významnou úlohu v podpoře rozvoje malého a středního podnikání mají instituce podporující jejich rozvoj a zvláště pak jejich inovační aktivity. Mezi tyto instituce patří například CzechInvest, CzechTrade, Regionální poradenská a informační centra a podnikatelská a inovační centra (RPIC a BIC), Centrum pro regionální rozvoj ČR, Hospodářská komora, Asociace malých a středních podnikatelů a živnostníků ČR, Asociace inovačního podnikání ČR (AIP), Společnost vědeckotechnických parků ČR a České inovační centrum.

Rozvoj MSP je v současnosti zaměřen i na kooperaci a technologická centra.

Novou formou kooperace, která u nás vzniká je klastrování. Klastř je soubor regionálně propojených společností (podnikatelů) a přidružených institucí a organizací, zejména institucí terciárního vzdělávání (VŠ, VOŠ), jejichž vazby mají potenciál k upevnění a zvýšení jejich konkurenceschopnosti. Zúčastněné společnosti si navzájem konkurují, ale současně jsou nuceny řešit řadu obdobných problémů (vzdělávání zaměstnanců, přístup ke stejným dodavatelům, spolupráce s výzkumnými a vývojovými kapacitami, nedostatečné zdroje na výzkum apod.). Díky spolupráci v těchto oblastech mohou řadu svých omezení překonat a získat konkurenční výhodu, která se těžko napodobuje.

Rozvojem inovačních aktivit zaměřených na vývoj technicky nového produktu (výrobku, technologie a služby) a jeho úspěšné uvedení na trh se zabývají vědeckotechnické parky.

Pro rozvoj malého a středního podnikání je důležitá také finanční podpora. Aktuální podpory můžeme rozdělit na 2 části. První část tvoří podpory poskytované malým a středním podnikům ze státního rozpočtu ČR, jejichž rozdělování probíhá především prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu. Druhou částí je podpora spolufinancování z fondů EU.

Operační program Podnikání a inovace (OPPI) je hlavním významným nástrojem realizace Koncepce rozvoje malého a středního podnikání na období 2007-2013. OPPI je proto zaměřen na zvyšování konkurenceschopnosti sektoru průmyslu a služeb, rozvoj podnikání a podporu podnikatelského prostředí, na podporu inovací, stimulaci poptávky po výsledcích výzkumu a vývoje, komercializaci výsledků výzkumu a vývoje, na podporu podnikatelského ducha a růstu hospodářství založeného na znalostech pomocí kapacit pro zavádění nových technologií a inovovaných výrobků, včetně nových informačních a komunikačních technologií.

2. LITERÁRNÍ PŘEHLED

2.1. Definice malého a středního podnikání (MSP)

Podle BEDNÁŘOVÉ (2007) jsou malé a střední podniky firmy nezávisle vlastněné, které nejsou v dominantní pozici na odvětvovém trhu a splňují kritéria, jimiž jsou obvykle počet zaměstnanců a výše ročního obrátu. Definice malých a středních podniků byla v souvislosti s připravovaným vstupem ČR do EU upravena v souladu se zákonem č.47/2002 Sb. o podpoře malého a středního podnikání a změnou zákona č.2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, ve znění pozdějších předpisů ze dne 11.1.2002 takto:

Za **malý** se považuje podnik, který má méně než 50 zaměstnanců, roční obrat nepřekračuje 10 mil. EUR, nebo celková bilanční suma rovněž nepřekračuje 10 mil. EUR. Podnik musí splňovat kritérium nezávislosti, tzn. že není více než 25 % kapitálu nebo hlasovacích práv ve vlastnictví jiného subjektu.

Střední podnik má méně než 250 zaměstnanců a splňuje alespoň jeden z dále uvedených ukazatelů (ukazatele jsou stejné, pouze hodnoty jsou odlišné): roční obrat nepřesahuje 50 mil. EUR, celková roční bilanční suma nepřekračuje 43 mil. EUR, kritérium nezávislosti – 25 % zůstává.

Drobný podnik zaměstnává méně než 10 zaměstnanců, roční obrat nebo celková bilanční suma nepřekračují 2 mil. EUR a splňuje kritérium nezávislosti.

2.2. Charakteristika a význam MSP

BEDNÁŘOVÁ, PARMOVÁ (2003) uvádějí: Malé a střední podniky vytvářejí zdravé podnikatelské prostředí, zvyšují dynamiku trhu, mají schopnost absorbovat podstatnou část pracovních sil, uvolněných z velkých podniků a jsou stabilizujícím prvkem ekonomického systému. Pro jejich rozvoj jsou rozhodující podmínky, za kterých mohou rozvíjet hospodářskou činnost. Ekonomické prostředí do značné míry určuje a ovlivňuje poptávku po jejich produktech a službách a může tak usnadňovat nebo naopak omezovat jejich přístup na trhy, které jsou důležité pro jejich vznik a další růst.

VEBER, SRPOVÁ (2005) uvádějí: Význam MSP pro národní hospodářství spočívá především v oblasti vytváření nových pracovních příležitostí a také v jejich nezastupitelné funkci při zvětšování různorodosti nabídky zboží a služeb, kterou nemohou zajistit jen velké společnosti.

2.2.1. Význam MSP v EU

VODÁČEK, VODÁČKOVÁ (2004) uvádějí: Význam MSP v EU dokládají stovky písemných dokumentů, které EU k problematice MSP vydává. Pro MSP má klíčový význam tzv. Evropská charta pro malé podniky („European Charter for Small Enterprises“). Byla přijata členskými státy EU ve dnech 19. – 20. června 2000 v Santa Maria da Feira. Zahrnuje podporu MSP v deseti hlavních oblastech podmiňujících jejich rozvoj.

Charta deklaruje, že MSP jsou pro EU páteří evropské ekonomiky a hlavním základem její konkurenční schopnosti vůči ostatnímu světu, zejména pak mohutné ekonomice USA. Uvádí též, že EU považuje MSP za klíč k řešení citlivého sociálního problému zaměstnanosti, dále pak základnu pro účinnou inovační politiku nižších řádů, rozvoj podnikavosti a vytváření evropské ekonomiky založené na znalostech. Jednotlivé členské státy EU každý rok předkládají zprávu o plnění Evropské charty, popř. doplňků, které jsou od r. 2000 postupně přijímány.

2.2.2. Význam MSP v ČR

Podobně jako v EU i v ČR jsou MSP širokou základnou podnikání. Podle dříve uvedených kritérií EU pro velikost podniků se 99,8 % českých podniků považuje za MSP. Číslo naznačuje, že převažující většina českých podniků patří mezi MSP.

Počty a strukturu českých MSP charakterizují údaje Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

Tabulka 1 – Počet ekonomicky aktivních malých a středních podniků 2006

2006	Počet aktivních subjektů			Podíl počtu MSP na celkovém počtu podniků v ČR (%)
	právnícké osoby 0 - 249 zam.	fyzické osoby 0 - 249 zam.	celkem MSP	
Průmysl	26 412	133 272	159 684	99,42
Stavebnictví	6 539	94 866	101 405	99,93
Obchod	46 404	176 928	223 332	99,93
Pohostinství	5 493	44 744	50 237	99,96
Doprava	6 069	40 710	46 809	99,79
Peněžnictví	932	13 901	14 833	99,79
Služby	62 685	287 793	350 478	99,94
Zemědělství	2 406	42 602	45 008	99,93
Celkem	156 970	834 816	991 786	99,85

Zdroj: [http:// www.mpo.cz](http://www.mpo.cz), 2006

Podle údajů ČSÚ vykazovalo podnikatelskou činnost k 31. 12. 2006 v ČR 993 318 právníckých a fyzických osob celkem, z toho bylo 991 786 MSP. Proti roku 2005 je to pokles o 3 915 subjektů, tj. 0,39 %. K poklesu došlo u fyzických osob o 4,3 tis. (0,51%) na celkových 834 816 podnikajících fyzických osob.

K největšímu absolutnímu poklesu počtu fyzických osob MSP došlo ve stavebnictví (2 023 fyzických osob, tj. 2,09%), v obchodu (1 191 fyzických osob, tj. 0,67%) a průmyslu (610 fyzických osob, tj. 0,46%).

K nárůstu počtu MSP došlo proti roku 2005 v dopravě a ve službách.

Podíl počtu MSP na celkovém počtu podniků byl v roce 2006 celkem 99,85 %.

Tabulka 2 – Počet zaměstnanců v malých a středních podnicích 2006

2006	Počet zaměstnanců (tis.)			Podíl zaměstnanců v MSP na celkovém počtu v ČR (%)
	právnícké osoby 0 - 249 zam.	fyzické osoby 0 - 249 zam.	celkem MSP	
Průmysl	566	104	670	50,22
Stavebnictví	127	49	176	78,92
Obchod	287	97	384	75,29
Pohostinství	50	53	103	88,03
Doprava	74	31	105	36,33
Peněžnictví	12	1	13	20,00
Služby	297	75	372	75,30
Zemědělství	106	16	122	89,05
Celkem	1 519	426	1 945	61,38

Zdroj: <http://www.mpo.cz>, 2006

Celkový počet zaměstnanců MSP se v roce 2006 zvýšil proti roku 2005 o 21 tis. (1,09%) na celkových 1 945 tis. zaměstnanců. K absolutnímu poklesu počtu zaměstnanců došlo v roce 2006 ve stavebnictví. K absolutnímu nárůstu zaměstnanosti došlo především v průmyslu, obchodu, dopravě a ve službách.

Podíl zaměstnanců MSP na celkovém počtu zaměstnanců podnikatelské sféry v ČR v roce 2006 proti roku 2005 poklesl o 0,25 procentního bodu.

2.3. Výhody a nevýhody malého a středního podnikání

BEDNÁŘOVÁ, PARMOVÁ (2003) uvádějí: Ekonomický a sociální přínos MSP je charakterizován schopnostmi:

- zmírňovat negativní důsledky strukturálních změn
- působit jako subdodavatelé velkých podniků
- vytvářet pracovní příležitosti na nízkých kapitálových nákladech
- rychleji se adaptovat na požadavky a výkyvy trhu
- vyplňovat okrajové oblasti trhu, které nejsou pro větší podniky zajímavé
- decentralizovat podnikatelské aktivity a napomáhat rychlejšímu rozvoji regionů, menších měst a obcí.

Možnosti využití potenciálu malých a středních podniků v ekonomice je do značné míry závislé, jak již bylo uvedeno, na prostředí, kterým jsou obklopeny. Na malé a střední podniky negativně působí především:

- malá ekonomická síla v porovnání s velkými podniky
- obtížný přístup ke kapitálu omezující možnost financování rozvojových aktivit
- horší přístup k odbornému vzdělávání, nižší dostupnost potřebných informací a poradenských služeb
- nekalá konkurence ze strany velkých podniků a dumpingové ceny dovážených produktů
- omezení v odbytu hotových výrobků na domácím trhu a zvýšené náklady při jeho vývozu
- konkurence obchodních řetězců vytvářených kapitálově silnými firmami
- slabá pozice v soutěži o veřejné zakázky
- platební nezávažnost způsobující druhotnou platební neschopnost
- vysoké administrativní zatížení.

Opatření zemí s tržní ekonomikou se proto zaměřuje na snižování těchto nevýhod, na vytváření vhodných legislativních a ekonomických podmínek vedoucích k podpoře vznikajících a k rozvoji již existujících malých a středních podniků.

2.4. Podpora malého a středního podnikání

LEDNICKÝ, VANĚK (2004) uvádějí: Podpora rozvoje malého a středního podnikání, zvýšení jejich konkurenceschopnosti a upevnění jejich pozice na trhu je významná hlavně z hlediska vstupu České republiky do Evropské unie.

V této oblasti je potřebné sledovat **tři základní priority**:

1. Upevnění postavení malých a středních podniků a stimulaci jejich růstu.
2. Zvýšení konkurenceschopnosti MSP.
3. Urychlení internacionalizace a průnik na nové trhy.

2.4.1. Způsoby podpory

VEBER, SRPOVÁ (2005) uvádějí: Obecně můžeme podpory rozdělit do dvou skupin:

- informační podpora,
- finanční podpora.

Z hlediska původu můžeme subjekty poskytující oba výše uvedené typy podpor rozdělit do tří skupin:

- vládní organizace zaměřené na poskytování různých služeb podnikatelům,
- nevládní organizace na bázi zpravidla neziskových organizací,
- podnikatelské subjekty.

2.4.2. Organizace poskytující služby podnikatelům

Vládní organizace

VEBER, SRPOVÁ (2005) uvádějí: Vládní instituce, zejména Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO), vytvořily řadu institucí, které mají poskytovat zvýhodněné poradenské služby i podnikatelům ze sektoru malého a středního podnikání. Tyto programy mají celostátní působnost.

Vedle toho z úrovně Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) jsou iniciovány programy podpory určené příslušným regionům, popř. přeshraniční spolupráci.

CzechInvest (<http://www.czechinvest.org>)

Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest je státní příspěvková organizace podřízená Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR, která posiluje konkurenceschopnost české ekonomiky prostřednictvím podpory malých a středních podnikatelů, podnikatelské infrastruktury, inovací a získáváním zahraničních investic z oblasti výroby, strategických služeb a technologických center.

V rámci zjednodušení komunikace mezi státem, podnikateli a Evropskou unií CzechInvest zastřešuje celou oblast podpory podnikání ve zpracovatelském průmyslu, a to jak z prostředků EU, tak ze státního rozpočtu. CzechInvest dále propaguje Českou republiku v zahraničí jako lokalitu vhodnou pro umístování mobilních investic, je

výhradní organizací, která smí nadřízeným orgánům předkládat žádosti o investiční pobídky, a podporuje české firmy, které mají zájem zapojit se do dodavatelských řetězců nadnárodních společností. Prostřednictvím svých služeb a rozvojových programů tak CzechInvest přispívá k rozvoji domácích firem, českých a zahraničních investorů i celkového podnikatelského prostředí.

Služby CzechInvestu:

- informace o možnostech podpory pro malé a střední podnikatele
- implementace dotačních programů financovaných EU a státem
- formální poradenství k projektům
- správa databáze podnikatelských nemovitostí
- podpora subdodavatelů – správa databáze českých dodavatelských firem
- pomoc při realizaci investičních projektů
- zprostředkování státní investiční podpory
- AfterCare – služby pro zahraniční investory, kteří již působí v České republice, podpora při reinvesticích

Agentura CzechInvest založila na začátku roku 2004 síť třinácti regionálních kanceláří ve všech krajských městech. Důvodem jejich vzniku bylo rozšíření nabídky služeb. Regionální kanceláře agentury CzechInvest poskytují informace o službách agentury a možnostech podpory podnikání ze strukturálních fondů EU, pomáhají firmám, které mají zájem realizovat svou investici v daném regionu a spolupracují se zástupci místní správy a samosprávy, školami a dalšími regionálními institucemi při hledání příležitostí rozvoje podnikatelského prostředí regionu.

Regionální poradenská a informační centra a podnikatelská a inovační centra (RPIC a BIC)

VEBER, SRPOVÁ (2005) uvádějí: Po vzoru zemí EU byla zřízena v ČR regionální poradenská a informační centra (RPIC) a podnikatelská inovační centra (BIC). Regionální poradenská a informační centra poskytují malým a středním podnikům cenově zvýhodněné vodní konzultace a služby podnikatelského poradenství, pomoc při vytváření podnikatelských plánů a realizačních projektů, zprostředkování bankovních úvěrů, vytváření nových pracovních míst, poskytují informace o dalších možných

programových podporách a podporách regionu, organizují vzdělávací semináře pro podnikatele apod.

Činnost podnikatelských informačních center je zaměřena na podnikatelské, technické a technologické poradenství, transfer technologií ze zahraničí a na realizaci výsledků výzkumu a vývoje s využitím možností Evropské sítě podnikatelských a inovačních center. Specifickou činností je podpora firem umístěných v tzv. podnikatelských inkubátorech. Pro začínající inovační firmy je poskytován zvýhodněný pronájem výrobních prostorů a další servis. BIC mají vazbu na vysoké školy nebo na velké průmyslové podniky.

Poradenské a informační služby pro malé a střední podniky poskytované RPIC i BIC jsou dotovány ze státního rozpočtu, popř. dalších programů podpory malých a středních podniků, takže tyto služby jsou obvykle poskytovány za příznivější ceny než v případě využití privátních poradenských služeb.

CzechTrade (<http://www.finance.cz>)

Česká agentura na podporu obchodu CzechTrade je národní proexportní organizací Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky. Posláním agentury CzechTrade je podporovat vývoz a zvýšení konkurenceschopnosti českých firem a podnikatelů v zahraničí. Mezi základní služby patří exportní poradenství, individuální podpora v zahraničí, exportní vzdělávání či exportní informace. Více o agentuře CzechTrade si můžete přečíst v naší abecedě.

Design centrum (DC ČR) (<http://www.designcentrum.cz>)

Program napomáhá zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podnikatelů tvorbou špičkového designu, který zvyšuje konkurenční schopnost průmyslové produkce, ovlivňuje tvorbu pracovního a životního prostředí, podílí se na zvyšování úrovně hmotné kultury společnosti a ve svých důsledcích spoluvytváří životní styl.

Cílem programu je poskytovat podporu malým a středním podnikatelům při začleňování designu do jejich podnikatelské strategie, napomáhat při výběru vhodného designéra, vytvořit podmínky pro účinnou spolupráci designéra s podnikatelem, přispět na úhradu finančních nákladů na vytvoření autorského díla a propagovat takto vzniklé nové produkty s kvalitním designem.

Národní vzdělávací fond (<http://www.nvf.cz>)

Národní vzdělávací fond, o. p. s., (NVF) byl založen v roce 1994 Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky s podporou Evropské komise. NVF podporuje rozvoj lidských zdrojů, zaměstnanost, další vzdělávání a sociální integraci.

Své poslání NVF realizuje:

- analytickými, koncepčními, metodickými, vzdělávacími, poradenskými, informačními činnostmi
- administrací projektů ESF

Hlavní aktivity NVF v současném období:

- Podpora strategie rozvoje lidských zdrojů na národní a krajské úrovni
- Správa a rozvoj portálu TopRegion.cz - Inspirační databanky pro strategické řízení rozvoje lidských zdrojů
- Zapojení do realizace projektu Institut trhu práce - podpůrný systém služeb zaměstnanosti ve spolupráci se SSZ MPSV ČR a Hospodářskou komorou ČR
- Analýzy trendů a politik v oblasti zaměstnanosti a vzdělávání, výzkum kvality lidských zdrojů
- Podpora poradenských služeb v resortu zaměstnanosti i vzdělávání a projektová činnost v této oblasti - Středisko podpory poradenských služeb
- Programování a implementace Evropského sociálního fondu v ČR

Centrum pro regionální rozvoj ČR (CRR ČR) (<http://www.crr.cz>)

Centrum pro regionální rozvoj ČR (CRR ČR) je státní příspěvková organizace, založená Ministerstvem pro místní rozvoj, která již od roku 1997 aktivně podporuje regionální politiku vlády ČR.

Informace a služby, které CRR ČR poskytuje, jsou určeny jak odborníkům, zástupcům státní správy a samosprávy, tak i široké veřejnosti, např. malým a středním podnikům. Zájem o tyto služby mají jak nejvyšší orgány státní správy, tak případní žadatelé o poskytnutí pomoci ze zdrojů Evropské unie, malí podnikatelé a zástupci podniků, ale i studenti, hledající informace pro své školní práce.

Dlouhodobá zkušenost s realizací projektů podporovaných EU (zejména Phare CBC – přeshraniční spolupráce) a vlastní řídicí a organizační systémy – vybudovaná síť poboček CRR ČR po celé ČR – a také certifikace podle mezinárodní normy ISO

9001:2000 umožňují Centru pro regionální rozvoj ČR rychle a efektivně vyhovět požadavkům jednotlivých programů i jednotlivých zákazníků při dodržení vysoké kvality.

CRR ČR usiluje o neustálé zlepšování svých služeb a orientuje se na činnosti, které jsou v souladu s požadavky jak Ministerstva pro místní rozvoj, tak i s požadavky našich zákazníků. Hlavní směřování organizace je popsáno v politice organizace.

CRR ČR je také „hostitelskou“ organizací pro Euro Info Centrum, člena evropské informační a poradenské sítě, které poskytuje informace a poradenství o jednotném evropském trhu, legislativě, programech a projektech EU malým a středním podnikům.

CRR ČR je i akcionářem společnosti Hospodářský park České Velenice, a.s., projektu česko-rakouské přeshraniční spolupráce, kde zastupuje Českou republiku.

Nevládní organizace

VEBER, SRPOVÁ (2005) uvádějí: Nevládní organizace představují různorodé spektrum subjektů, které v rámci plnění svých funkcí poskytují řadu užitečných služeb různým podnikatelským subjektům včetně malého a středního podnikání.

Hospodářská komora (<http://www.komora.cz>)

Hospodářská komora České republiky je subjektem zastupujícím podnikatelskou veřejnost v České republice a neodmyslitelnou součástí hospodářského života v České republice. Chrání zájmy svých členů – malých, středních a velkých podniků, sdružujících se v regionální síti komor a v živnostenských společenstvech.

Hlavním posláním Hospodářské komory České republiky je podpora podnikatelských aktivit mimo zemědělství, potravinářství a lesnictví, prosazování a ochrana zájmů a zajišťování potřeb členů komory. Hospodářská komora České republiky je samostatná organizace, která působí nezávisle na politických stranách, státních orgánech a orgánech územní samosprávy. Hospodářská komora České republiky zastupuje podnikatelskou veřejnost na základě zákona č. 301/1992 Sb. Od roku 2004 je povinným připomínkovým místem podnikatelské legislativy.

Hospodářská komora České republiky šíří znalosti a informace o hospodářství, ekonomických podmínkách a právních předpisech, týkajících se podnikatelských aktivit, jakož i hospodářských styků se zahraničím. Poskytuje své členské základně i

podnikatelské veřejnosti poradenské a konzultační služby v otázkách spojených s podnikatelskou činností, organizuje v rámci své působnosti vzdělávací činnost, spolupracuje s orgány státní správy a místních samospráv, zabezpečuje propagaci a šíření informací o podnikatelské činnosti svých členů, zřizuje v rámci své působnosti zařízení s institucemi na podporu rozvoje podnikání a vzdělanosti, profesního vzdělávání a forem rekvalifikace. Hospodářská komora ČR se podílí na řešení problémů zaměstnanosti a na odborné přípravě k výkonu povolání, podporuje školská zařízení, zřízená k tomuto účelu.

Hospodářská komora České republiky navazuje a rozvíjí styky s obdobnými institucemi v zahraničí, je členem sdružení evropských obchodních komor Eurochambres a UEAPME, evropské asociace živnostníků a malých a středních podnikatelů, a na základě dohod spolupracuje s podnikatelskými svazy, zaměstnavatelskými svazy a sdruženími.

Hospodářská komora ČR je tvořena dvěma složkami (regionální a oborovou), prostřednictvím kterých sdružuje více než 13 tisíc členů. Podíl členských firem HK ČR na celkovém HDP v České republice je 60%, členské firmy Hospodářské komory ČR zaměstnávají dvě třetiny průběžně schopného obyvatelstva České republiky. Hospodářská komora ČR je v regionech zastoupena 14 krajskými hospodářskými komorami a okresními a regionálními hospodářskými komorami, které naleznete v 62 městech a obcích České republiky. Oborová část Hospodářské komory ČR je tvořena živnostenskými společenstvy, jejichž počet činí v současné době 72.

Agrární komora

VEBER, SRPOVÁ (2005) uvádějí: Agrární komora svými aktivitami souží podnikatelům v zemědělství, potravinářství a lesnictví. K podpoře podnikání plní obdobné funkce jako hospodářská komora, navíc sleduje a vydává stanoviska k problematice ochranných tendencí týkajících se trhu se zemědělskými produkty a potravinami.

Svaz obchodu ČR

Svaz obchodu ČR je vrcholové, nezávislé, dobrovolné a otevřené zájmové sdružení, reprezentující svazy, asociace, velké retailingové a distribuční společnosti, spotřební

družstva, obchodní aliance a franchisingové sítě, malé a střední firmy obchodu, pohostinství, cestovního ruchu a souvisejících služeb na českém trhu. Je zastáncem podnikatelských zájmů a potřeb a nabízí řadu služeb na českém trhu. Je zastáncem podnikatelských zájmů a potřeb a nabízí řadu služeb pro podnikatele z odvětví obchodu, pohostinství a ubytování a cestovního ruchu.

Svaz průmyslu a dopravy ČR

Svaz průmyslu a dopravy ČR je dobrovolná, na vládě, politických stranách a odborech nezávislá organizace, sdružující zaměstnavatele a podnikatele v České republice z oblasti průmyslu a dopravy. Svaz reprezentuje, podporuje a prosazuje zaměstnavatelské, podnikatelské a profesní zájmy svých členů v dialogu se státními institucemi, nabízí svým členům řadu informací, vzdělávacích a poradenských služeb. Pomáhá získávat zahraniční kontakty, prezentuje své členy na vybraných veletrzích, výstavách, konferencích a odborných seminářích v tuzemsku i v zahraničí, organizuje společné veletržní firemní stránky apod.

Asociace malých a středních podnikatelů a živnostníků ČR

(<http://www.businessinfo.cz>)

Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky (AMSP ČR) je dobrovolné účelové a profesní sdružení právnických a fyzických osob, které působí v různých průmyslových oborech a službách.

Posláním Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR je především:

- prosazovat a obhajovat požadavky svých členů v oblasti jejich podnikatelské a společenské aktivity a tyto požadavky uplatňovat vůči státním a parlamentním orgánům a jiným institucím
- aktivně podporovat podnikatelské zájmy členských společností v ČR, podporovat jejich zapojování do evropského a světového hospodářského systému s akcentem na přípravu na vstup do EU a předávat veškeré dostupné ekonomické, legislativní a technické informace svým členským organizacím
- vytvářet předpoklady pro vznik rizikového kapitálu, navrhnout podpůrné programy pro inovační podnikatele, realizovat společné projekty směřující ke vzniku inovační infrastruktury

- aktivovat zahraniční kontakty
- všestranně podporovat prodej, exportní aktivity svých členů včetně kooperačních nabídek, nabízet volné kapacity českých malých a středních podniků na subdodávky do zahraničí
- podporovat a rozvíjet vzájemnou spolupráci a zajišťovat operativní výměnu informací mezi členy Asociace
- pořádat obchodní mise, odborné konference, semináře a diskusní setkání pro členy
- organizovat prezentaci svých členů na výstavách a veletrzích

Sdružení podnikatelů a živnostníků České republiky (SPŽ ČR)

(<http://www.sdruzenispcr.cz>)

Sdružení podnikatelů a živnostníků České republiky, jako zaměstnavatelský svaz soukromých podnikatelů převážně malého a středního stavu a živnostníků, prosazuje a obhajuje zájmy svých členů, podporuje je a pomáhá jim. Vytváří podmínky pro dynamický rozvoj malého a středního podnikatelského stavu, který považuje za garanta hospodářské stability státu a sociálního smíru.

SPŽ ČR prosazuje mezi svými členy zásady tržní ekonomiky s vyloučením nekalé soutěže, obhajuje a hájí jejich zájmy při jednáních s orgány státní správy a odbory.

Centrum pro evropskou integraci (CEBRE)

VEBER, SRPOVÁ (2005) uvádějí: Centrum pro evropskou integraci (CEBRE) působí v Bruselu při institucích Evropské unie. Jeho cílem je podpora domácích podnikatelských zájmů jak vůči orgánům Evropské unie, tak i vůči celoevropským oborovým a zaměstnavatelským federacím. Poskytuje informace o EU pro české firmy, podnikatelky významné informace o nové evropské legislativě a podpůrných programech EU (elektronický bulletin). Dále nabízí firmám školení a pro jejich pracovníky odborné stáže v Bruselu, umožňuje prezentaci a reklamu firmy, zajišťuje pracovní schůzky u orgánů Evropské unie. Na zakázku realizuje cílený monitoring připravovaných předpisů EU o podnikání, ochraně živnostního prostředí a dalších vybraných oborech. realizuje cílené průzkumy a podporuje projekty na čerpání prostředků z programů EU, včetně vyhledávání potenciálních zahraničních partnerů.

Inovační podnikání

V současnosti existuje několik nevládních organizací, které se angažují v aktivitách, jež obecně směřují k rozvoji inovačních aktivit zaměřených na vývoj technicky nového produktu (výrobku, technologie a služby) a jeho úspěšné uvedení na trh. Podnikatelé se v tomto směru mohou obrátit na:

- Asociaci inovačního podnikání ČR (AIP)
- Společnost vědeckotechnických parků ČR
- České inovační centrum (CIRC – Czech Innovation Relay Centre)

Privátní organizace

Vedle vládních a neziskových organizací existuje na trhu velké množství podnikatelských subjektů, které nabízí začínajícím a fungujícím podnikatelským subjektům řadu služeb, jež zasahují do různých sfér podnikání. K početným typům poradenských služeb bezesporu patří vedení účetnictví, zabezpečení požadavků bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, právní konzultace apod.

2.4.3. Finanční programy podpory podnikání

Vládní podpora podnikání

Podpora podnikání je podle zákona č.47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání poskytnuta pro podnikatelské projekty, které mají charakter průmyslové, stavební nebo řemeslné výroby, služeb (včetně zdravotnických a lékařských) a obchodu. Zároveň se požaduje, aby byly realizovány na území ČR.

Forma podpory:

- záruka za bankovní úvěry, za leasing a návrhy na účast v obchodní veřejné soutěži;
- příspěvky na úhradu úroků z bankovních úvěrů;
- úvěry se sníženou úrokovou sazbou;

- návratné finanční výpomoci;
- příspěvky a dotace.

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. (ČMZRB) (<http://www.cmrzb.cz>).

ČMZRB je rozvojovou bankou České republiky. Napomáhá v souladu se záměry hospodářské politiky vlády České republiky a regionů rozvoji malého a středního podnikání, infrastruktury a dalších sektorů ekonomiky vyžadujících veřejnou podporu. Banka poskytuje podpory malým a středním podnikatelům formou záruk a zvýhodněných úvěrů s využitím prostředků státního rozpočtu, strukturálních fondů a krajů.

Vládní podpora exportu

Česká exportní banka, a. s. (ČEB)

Česká exportní banka, a.s. (ČEB) je specializovaná bankovní instituce pro státní podporu vývozu přímo a nepřímo vlastněná státem. Vznikla v roce 1995 a tvoří nedílnou součást systému státní proexportní politiky. Posláním ČEB je poskytovat státní podporu vývozu, a to poskytováním a financováním vývozních úvěrů a dalších služeb s vývozem souvisejících. ČEB tak doplňuje služby nabízené domácí bankovní soustavou o financování vývozních operací vyžadující dlouhodobé zdroje financování za úrokové sazby a v objemech, které jsou pro vývozce na bankovním trhu ve stávajících tuzemských podmínkách jinak nedosažitelné. Umožňuje tím českým vývozcům vstupovat do soutěže na mezinárodním trhu za podmínek srovnatelných s těmi, které využívá jejich hlavní zahraniční konkurence.

Příjemcem podpořeného financování může být vývozce (tj. právnická osoba se sídlem v ČR, výjimečně i fyzická osoba s trvalým pobytem v ČR), či jeho zahraniční odběratel. Příjemcem některých druhů úvěrů může být také výrobce produkující pro vývoz či český subjekt investující v zahraničí. Do těchto transakcí může vstupovat i tuzemská banka vývozce nebo zahraniční banka dovozce. Veškeré aktivity ČEB jsou plně v souladu s pravidly WTO (World Trade Organization), příslušnými doporučeními Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD) a směrnicemi Evropské unie. (<http://www.ceb.cz>)

Exportní garanční a pojišťovací společnost, a. s. (EGAP)

Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. (EGAP) vznikla v červnu 1992 jako státní úvěrová pojišťovna se zaměřením na pojišťování vývozních úvěrů proti teritoriálním a komerčním rizikům spojeným s vývozem zboží a služeb z České republiky. Společnost EGAP se stala součástí systému státní podpory exportu a poskytuje pojišťovací služby všem vývozcům českého zboží bez rozdílu jejich velikosti, právní formy a objemu pojištěného vývozu. Kromě toho nabízí pojištění tuzemských pohledávek.

Tento typ pojištění je realizován se státní podporou, která spočívá zejména:

- ručení státu za závazky EGAP vzniklé z pojistných smluv;
- z pojištění vývozních úvěrových rizik.

Druhou oblastí činnosti EGAP je pojišťování proti krátkodobým komerčním rizikům nezaplacení v důsledku platební neschopnosti nebo platební nevůle domácího nebo zahraničního kupujícího. Toto pojištění poskytuje dceřiná společnost EGAP na vlastní účet na komerční bázi, se zajištěním prostřednictvím zajišťovatelství s předními evropskými zajišťovkami. Tato činnost je vyloučena z jakékoliv podpory státu. (<http://www.egap.cz>)

Privátní služby

VEBER, SRPOVÁ (2005) uvádějí: Finanční produkty z privátních zdrojů jsou pochopitelně realizovány na komerčním principu a v rozhodující většině je nabízí banky se zaměřením na financování podnikatelských aktivit malým a středním podnikům.

Většina bankovních institucí prakticky všem podnikatelským subjektům nabízí vedení **běžných účtů** (vedených jak v tuzemské, tak zahraniční měně).

Poměrně vstřícně se chová řada bankovních institucí k poskytování **kontokorentního úvěru**, určeného k překlenutí výkyvů cash flow, doplnění zásob, drobných oprav apod. Vyřízení kontokorentu je zpravidla operativní a jejich objem se pohybuje až do výše půl milionu korun. Kladem je, že podnikatelé nejsou výrazněji limitováni v použití finančních prostředků. Po splacení úvěru se tato úvěrová linka obvykle automaticky obnovuje. Nevýhodou je poměrně vysoká úroková sazba.

V současnosti řada bank nabízí různé **podnikatelské úvěry** a jejich snahou je i eliminovat některé nedostatky, které byly v minulosti podnikateli kritizovány – dlouhá doba vyřízení úvěru, náročné administrativní řízení, záruky nemovitostmi, vysoké minimální částky poskytnutých úvěrů.

Czech Venture Partners, s.r.o. (dále jen CVP) působí jako správce fondů rizikového kapitálu v České republice od roku 1993. Díky svému dlouhodobému působení na českém trhu nabízí svým klientům profesionální služby zahrnující diskrétnost, spolehlivost, rychlost při jednání a zejména vysoké zhodnocení jejich investic.

Činnost CVP jako správce fondů spočívá ve vyhledávání a posuzování vhodných investičních příležitostí do vznikajících nebo se rozvíjejících menších či středně velkých podniků působících v České republice, kam by spravované fondy mohly umístit své investiční prostředky s předpokladem jejich vysoké návratnosti. (<http://www.cvp.cz>)

2.5. Podpora malého a středního podnikání z úrovně EU

VEBER, SRPOVÁ (2005) uvádějí: Cíle strukturální a regionální politiky EU v současnosti lze spatřovat v následujících směrech:

- rozvoj regionů, jejichž úroveň zaostává – programy podpory jsou směřovány do regionů v rámci nomenklatury NUTS II, jejichž HDP na obyvatele, měřený paritou kupní síly a vypočtený na základě údajů za Společenství za poslední tři léta, je menší než 75 % průměru Společenství
- podpora hospodářské a společenské přeměny oblastí – předmětem jsou regiony, ve kterých dochází ke strukturálním přeměnám v průmyslu, službách, upadající venkovské oblasti apod.
- podpora přizpůsobování a modernizace politiky a systémů vzdělání, školení a zaměstnanosti – tento cíl podpory není vázán na podporu zaostalých regionů, ale je určen pro podporu opatření týkajících se lidských zdrojů. Záměrem je napomáhat adaptovat a modernizovat systém zaměstnanosti, vzdělání, odborného výcviku a vzdělávacích programů.

V současnosti pro účely realizace strukturální politiky EU jsou určeny čtyři strukturální fondy:

- Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)

- Evropský sociální fond (ESF)
- Evropský zemědělský usměrňovací a záruční fond (EAGGF)
- Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG)

Vedle strukturálních fondů existuje ještě **Kohezní fond** (Fond soudržnosti), poskytuje prostředky pro členské země, které nedosahují 90 % průměrné úrovně HDP na obyvatele EU a které usilují o splnění maastrichtských kritérií vstupu do Hospodářské a měnové unie. Kohezní fond je určen na podporu financování studií a vlastních investic zaměřených do infrastruktury či ekologických projektů, které by jinak musely být financovány ze státních či veřejných financí a jejich plné profinancování by vedlo ke zvyšování deficitu státních či veřejných financí.

Operační program Podnikání a inovace (OPPI), který je hlavním programovým dokumentem realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti v sektoru průmyslu a významným nástrojem Koncepce rozvoje malého a středního podnikání na období 2007 – 2013 schválené usnesením vlády České republiky č 392/2006.

2.6. Inovační proces

Podle BEDNÁŘOVÉ (2007) podpora výzkumu a vývoje vychází z nutnosti udržet, resp. zvyšovat konkurenční schopnost vyráběné produkce a národních ekonomik na světových trzích, i když mezi jednotlivými zeměmi existuje v podstatě jednotná orientace na řešené problémy (zejména informační technologie, rozvoj biotechnologií, netradiční materiály atd.), existují v těchto zemích rozdílné přístupy k podpoře výzkumu a vývoje, tj. jádra inovačního procesu.

Základní funkcí systému inovačního podnikání v ČR je tvorba a realizace inovační strategie a inovační politiky na vládní a nevládní úrovni. Ty spočívají zejména v analýze, vytváření a dalším zkvalitňování podmínek pro rozvoj inovačního podnikání, včetně budování potřebného legislativního rámce. Důležité je plnění úkolů a výzev v oblasti koordinační a metodické.

Inovační systém tvoří čtyři základní komponenty:

- **Řídící složky** – státní a veřejná správa, vláda, ministerstva, regionální a místní správa (legislativní, iniciační a regulační aktivity);
- **Vzdělávací systém** – celoživotní učení, zahrnující počáteční a další vzdělávání;
- **Finance** – rizikový kapitál, rizikové financování, předstartovní kapitál;

- **Inovační podnikání** – firmy a subjekty, které se zabývají inovačními aktivitami v širokém slova smyslu (včetně hraničních oblastí jako jsou výzkum a vývoj, nové technologie a materiály, rozvoj lidských zdrojů, průzkum trhu, inovační marketing).

2.7. Regionální systémy inovací

SKOKAN (2004) uvádí: Obsah úlohy regionů v ekonomickém rozvoji, který byl potvrzen řadou úspěšných iniciativ v oblastech podpory inovací a šíření inovací, zaznamenal koncem minulého století posun v důsledku přechodu od systému inovací z národní úrovně na úroveň regionální. Začal se uznávat význam místa pro rozvoj inovací. Firmy, které jsou soustředěny („klastrovány“) v regionu, sdílejí společnou regionální kulturu, která usnadňuje učení. Lokalizované učení je usnadněno společnou základnou regionálních institucí.

„Regionální systém inovací (regionální inovační systém – RIS) je souborem ekonomických, politických a institucionálních vztahů, které se vyskytují v dané geografické oblasti (regionu) a které generují kolektivní procesy učení vedoucí k rychlému šíření znalostí a nejlepších zkušeností z praxe“ (Wolfe 2001). Kritickou položkou inovačního systému regionu je infrastruktura vědeckých a výzkumných institucí umístěných v regionu s vnitřními i vnějšími sítěmi vztahů mezi veřejnými institucemi a privátními partnery. RIS zahrnuje obě strany inovačního procesu, tj. nabídkovou i poptávkovou. Nabídková strana obsahuje institucionální zdroje pro vytváření znalostí v regionální ekonomice. s nimi jsou těsně svázány instituce odpovědné za vzdělávání a přípravu vysoce kvalifikované pracovní síly. Poptávková strana zahrnuje výrobní sektor – firmy, které absorbují a využívají vědecké a technické znalosti pro tvorbu a marketing inovačních produktů.

Koncept RIS připomíná v řadě charakteristických rysů koncept regionálních klastrů. Tato podobnost není náhodná, neboť oba pojmy staví na stejných předpokladech. Pojem RIS je však pojmem obecnějším a zdůrazňujícím stránku inovací, pojem klastrů zdůrazňuje stránku produkční.

2.8. Vědeckotechnické parky

Termín vědeckotechnické parky (VTP) je v podmínkách České republiky používán od roku 1990 souhrnně pro všechny druhy parků (center). Vědeckotechnické parky se profilují především do tří hlavních typů (<http://www.svtp.cz>):

- vědecký park (centrum)
- technologický park (centrum)
- podnikatelské a inovační centrum (mezi nimi členové sítě European Business and Innovation Centre Network - BIC)

BEDNÁŘOVÁ (2007) uvádí:

Vědecké parky představují komplex vědecko-výzkumných, projekčních, konstrukčních, výrobních a ostatních organizací, které se podílejí na inovačním podnikání, umístěných zpravidla v blízkosti vysokých škol a pracovišť Akademie věd ČR.

Technologické parky jejichž hlavním posláním je zejména podpora technologického transferu a rozvoje high-tech (špičkové technologie, především v oblastech mikroelektroniky, komunikační techniky, biotechnologie, ekotechnologie, nových materiálů a podobně).

Podnikatelská a inovační centra – v případě, že plní rovněž podmínky charty European Business and Innovative Centre Network, hovoříme o Business and Innovative Centre BIC. Jejich hlavním posláním je podporovat začínající podnikatele při tvorbě inovačního projektu, startu firmy a samotném podnikání, pomáhat při tvorbě inovačních příležitostí, podporovat kooperaci mezi inovačními firmami, zprostředkovat firmám přístup na mezinárodní trhy, kontakty v tuzemsku i zahraničí.

2.9. Klastry

Podle SKOKANA (2004) se světovým trendem v ekonomickém rozvoji regionů konce 20. století staly průmyslové klastry. Přispělo k tomu i to, že se klastry často spojují s pojmy národní či regionální systémy inovací, znalostní ekonomika nebo nová ekonomika. Hlavním argumentem je přitom skutečnost, že procesy, které pohánějí

novou, na znalostech založenou ekonomiku – technické know-how, tvorbu inovací a informací – ty se objevují a rozvíjejí nejlépe, je-li tento vývoj soustředěn v určitém místě, tedy lokalizován.

Obrázek 1 - Existující klastrové iniciativy v České republice

Zdroj: <http://www.czechinvest.org>, 2007

Pojem klastr představuje vyústění různých proudů teorie a praxe ekonomického rozvoje a koncentrují se v něm následující charakteristiky:

- spolupráce a propojení mezi firmami (sítě),
- aglomerační výhody (externí úspory),
- sociální kapitál (asociativní chování),
- transfer a šíření technologií (inovace a předávání znalostí).

2.9.1. Definice klastrů (<http://www.businessinfo.cz>)

Klastr je soubor regionálně propojených společností (podnikatelů) a přidružených institucí a organizací, zejména institucí terciárního vzdělávání (VŠ, VŠO), jejichž vazby mají potenciál k upevnění a zvýšení jejich konkurenceschopnosti.

Zúčastněné společnosti si navzájem konkurují, ale současně jsou nuceny řešit řadu obdobných problémů (vzdělávání zaměstnanců, přístup ke stejným dodavatelům, spolupráce s výzkumnými a vývojovými kapacitami, nedostatečné zdroje na výzkum apod.). Díky spolupráci v těchto oblastech mohou řadu svých omezení překonat a získat konkurenční výhodu, která se těžko napodobuje.

Klastr může:

- zlepšit výsledky společností do nich zapojených
- zvýšit počet inovací
- iniciovat vznik nových firem
- zvýšit export
- přilákat atraktivní investice
- podpořit výzkumnou základnu
- podpořit rozvoj kraje

Struktura klastru může být velmi různorodá a závisí na zaměření, počtu členů a okolních podmínkách. Zjednodušeně lze v českých podmínkách klastr znázornit takto:

Obrázek 2 – Struktura klastrů

Zdroj: <http://www.businessinfo.cz>, 2007

2.9.2. Základní typy klastrů (<http://www.czechinvest.org>)

- **Klastry založené na hodnotovém řetězci** - jsou obecně definovány sítí dodavatelských vazeb. Například automobilový klaster je obvykle vybudován kolem páteře hodnotového řetězce spojujícího výrobce automobilů s jeho dodavateli, kteří mohou být dále spojeni s výrobcí specializovaný průmyslových zařízení, elektroniky, plastů, gumy a textilu
- **Klastry založené na kompetencích** - se soustředí na konkrétní oblast technické expertízy nebo kompetence v regionu, jako jsou například výzkumné nebo vzdělávací dovednosti. Příklad takového klasteru by mohly být informační technologie a software, jejichž geografická koncentrace může být zřejmá, avšak aplikace a klienti pro tyto dovednosti jsou velmi různorodé.

2.9.3. Přínosy klastrů

A. Přínosy pro firmy

Úspěšné klastry nabízejí zúčastněným společnostem mnoho konkrétních přínosů:

- **Poskytují úspory z rozsahu a snižují náklady** - klaster poskytuje podnikům příležitost dosáhnout kritického množství v klíčových oblastech, což jim přináší úspěch, který by nebyl možný, kdyby pracovaly izolovaně. Spolupráci se mohou firmám otevírat nové trhy a snižovat náklady.
- **Snižují omezení menších firem a zvyšují specializaci** - klaster může sdružovat firmy z různých článků hodnotového řetězce. Umožňuje tak menším firmám, aby se specializovaly a umožňuje jim spolupracovat při konkurenci proti větším, vertikálně propojeným firmám.
- **Zvyšují místní konkurenci a rivalitu a tím globální konkurenční výhodu** - tato rivalita podporuje ve firmách inovace, pomocí kterých se snaží zlepšit efektivitu a konkurenceschopnost, aby se udržely „ve stádu“.
- **Zvyšují rychlost přenosu informací a technologií** - to nastává v důsledku blízkosti firem, silných vazeb mezi nimi a vysokou konkurenční podstatou klasteru.

- **Zvyšují moc a hlas menších firem** - pomocí networkingu jsou menší firmy schopny ovlivňovat události a lobovat u vlády za zlepšení služeb a infrastruktury.
- **Podněcují vládu k investicím do specializované infrastruktury** - díky viditelnosti klastru, jakož i díky nákladové efektivitě a vyšší návratnosti investic, které představuje klastr, jsou tyto investice snadněji zdůvodnitelné.
- **Umožňují efektivní propojení a partnerství** - viditelnost a důležitost klastru může také podnítit reakci akademických institucí vůči vytváření partnerství s místním průmyslem.

B. Přínosy pro vysoké školy

Vysoké školy sehrávají významnou roli v rozvoji inovací, jenž jsou významným diferenciacním prvkem konkurenční výhody.

Úzká spolupráce univerzity se skupinou společností ve specializovaných sektorech nabízí možnost zdokonalování znalostí a porozumění podnikatelským postupům a potřebám. To způsobí, že absolventi univerzity jsou lépe připraveni pro průmysl a studijní plány lépe uzpůsobeny studentům.

Účast v klastru přináší vysokým školám:

- znalost potřeb průmyslu
- vzdělávání na míru pro jejich studenty
- aplikovaný výzkum (spolupráce na reálných projektech)
- zisk ze společných projektů výzkumu a vývoje
- transfer technologií do praxe
- přístup k dalším zdrojům financování (soukromé zdroje, grantové prostředky atd.)

C. Přínosy pro regionální samosprávy (kraje)

Klastrování je významným a úspěšným nástrojem regionálního rozvoje. Poskytuje fórum pro dialog mezi klíčovými aktéry v regionu se zaměřením na růst.

Namísto obecnějšího zaměření se na zvyšování dovedností, lákání investic, rozvoj MSP atd. v regionu se specifikou každého klastru stává zaměřením se na činnosti ekonomického rozvoje. Tento přístup je totiž mnohem mocnější a jeho sílu již odhalila řada vlád zemí OECD. Efektivní partnerství veřejného a soukromého sektoru, jejichž

příkladem mohou být např. řídicí skupiny klastru, napomáhají úsporným nákupům ze strany veřejné sféry, která se zároveň více dozvídá o potřebách podnikatelů.

3. METODIKA

3.1. Cíl diplomové práce

Cílem diplomové práce je analýza podmínek rozvoje malého a středního podnikání v Plzeňském kraji, zjistit možnosti podpory pro malé a střední podnikání se zaměřením na inovační aktivity, dále význam technologických center pro rozvoj malého a středního podnikání a dotazníkové šetření, jehož účelem bylo zjistit informovanost o podporách MSP a povědomí o technologických centrech a klastrech..

3.2. Použité metody

Při hodnocení dat výzkumu pro tuto diplomovou práci byly použity metody statistické a srovnávací. Byly použity programy Microsoft Word a Microsoft Excel.

Pro sběr primárních informací byla použita metoda osobního a elektronického dotazování. Dotazování probíhalo v období od 1.12.2007 do 15.02. 2008. Dotazník nalezneme v příloze 2.

Dotazník

V úvodní části je uvedeno téma diplomové práce a identifikační údaje týkající se zhotovitele dotazníku. Dotazník obsahuje 9 otázek, z nichž 2 jsou dále rozvíjeny prostřednictvím doplňujících otázek. Respondenti při odpovídání vybírali z několika možností nebo dostali prostor pro odpověď vlastní.

Rozhovor

Rozhovor probíhal na základě terénního šetření v Plzeňském kraji. Respondenti byli telefonicky či osobně požádáni o osobní schůzku. Otázky byly přesně formulovány a kladeny ve stanoveném pořadí. Terénním sběrem dat bylo osloveno celkem 50 podnikatelů, z nichž 43 bylo ochotno komunikovat. Úspěšnost osobního dotazování byla 86 %.

Elektronické dotazování

Dotazník byl rozeslán pomocí emailové schránky JZetkova@seznam.cz. Emailové adresy podnikatelů jsem získala z mediálního serveru <http://plz.firmyvkraji.cz>. Důvodem použití této metody byla úspora času a rychlost zpracování získaných dat. Překážkou elektronického dotazování ovšem byla neochota respondentů poskytnout požadované informace. Z celkového počtu odeslaných dotazníků (200) se jich vrátilo pouze 26. Úspěšnost této formy dotazování byla pouze 13 %.

3.3. Zdroj informací

Informace byly čerpány z odborné literatury, časopisů, z publikací Ministerstva průmyslu a obchodu a agentury CzechInvest.

Významným zdrojem se stala data v elektronické podobě, pro jejich schopnost rychlé aktualizace oproti tištěným publikacím.

Důležitým zdrojem bylo také osobních setkání s pracovníky podnikatelských subjektů a institucí, které se zabývají podporou MSP.

3.4. Struktura diplomové práce

Diplomová práce se skládá z 5 hlavních kapitol.

Literární přehled definuje malé a střední podnikání, stručně charakterizuje jejich význam pro ČR a EU a výhody a nevýhody MSP.

Značnou část literárního přehledu tvoří přehled organizací, které poskytují služby malým a středním podnikům.

V závěru jsou charakterizovány klastry, vědeckotechnické parky a inovační proces.

Charakteristika Plzeňského kraje informuje o základních vlastnostech regionu. Úvodem tato část popisuje vznik kraje a jeho administrativní vymezení. Dále pak navazuje obecná charakteristika kraje. Tyto dvě části se staly podkladem pro charakteristiku hospodářství kraje.

Analýza podmínek rozvoje MSP byla zpracována ze zdrojů, které byly získány výzkumem MSP v Plzeňském kraji. Jsou zde zpracovány výsledky jednotlivých otázek dotazníku pomocí tabulek a obrázků. U každé otázky je uvedeno zhodnocení výsledků.

V druhé části této kapitoly je uvedeno využití OPPI v Plzeňském kraji.

Závěr je určen pro porovnání cílů a výsledků diplomové práce. Je zde uvedeno celkové zhodnocení podmínek rozvoje malého a středního podnikání.

4. CHARAKTERISTIKA REGIONU – PLZEŇSKÝ KRAJ

4.1. Obecná charakteristika Plzeňského kraje

Plzeňský kraj leží na jihozápadě České republiky. Hranici kraje na západě tvoří státní hranice se SRN (Bavorskem) Severozápadně leží kraj Karlovarský, severovýchodně kraj Středočeský a na jihovýchodě kraj Jihočeský.

Obrázek 3 – Rozdělení ČR do krajů a okresů

Zdroj: www.czso.cz, 2008

Tabulka 3 - Postavení kraje v České republice ve vybraných ukazatelích k 31.12. 2006

Vybrané ukazatele	Měřicí jednotka	Plzeňský kraj	Podíl na ČR v %
Území			
Rozloha	km ²	7 561	9,6
Počet obcí		501	8
Hustota obyvatelstva	osoby/km ²	73,3	130,4
Obyvatelstvo			
Počet obyvatel	osoby	554 537	5,4
Makroekonomické ukazatele			
Hrubý domácí produkt	mil. Kč	162 829	5,2
Trh práce			
Zaměstnaní celkem	tis.osob	268,7	5,6
zemědělství, lesnictví, rybolov	%	5,5	3,8
průmysl a stavebnictví	%	43,4	40
tržní a netržní služby	%	51,1	56,3
Nezaměstnanost			
Neumístění uchazeči o zaměstnání	osoby	17 959	4

Zdroj: www2.czso.cz, 2008

Jak uvádí tabulka 4 je Plzeňský kraj svou rozlohou 7 561 km² třetím největším krajem v České republice, avšak počtem 554 537 obyvatel se řadí na deváté místo v ČR. Sedm okresů kraje (Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov) představuje územní celky výrazně se odlišující krajinným charakterem, počtem i skladbou obyvatelstva, ekonomickým potenciálem, velikostí i hustotou osídlení. Plzeňský kraj je v ČR druhým nejřidčeji zalidněným krajem. Hustota obyvatel v kraji je 73,3 obyvatel na km². Na území kraje se nachází 501 obcí, z nichž 46 má statut města a největším městem je Plzeň s přibližně 162 627 obyvateli. Krajský úřad sídlí v Plzni.

Obrázek 4 – Mapa Plzeňského kraje

Zdroj: <http://spravnimapa.topograf.cz>, 2008

4.2. Hospodářská charakteristika kraje

Plzeňský kraj patří mezi průměrně ekonomicky rozvinuté kraje v ČR. Na tvorbě HDP České republiky se podílí cca 5,2 %. Podle tvorby HDP na obyvatele zaujímá Plzeňský kraj druhé místo v rámci ČR, a to především díky vysoké ekonomické výkonnosti města Plzně. Podle odhadů se v Plzni vytváří téměř dvě třetiny celkového HDP Plzeňského kraje. Příhraniční okres Tachov patří mezi deset okresů v ČR vymezených zásadami regionální politiky ČR jako hospodářsky slabé.

Z tabulky 5 je zřejmé, že téměř 36 % podnikatelských subjektů v Plzeňském kraji má sídlo v okrese Plzeň – město. Více než polovina podniků s více než 250 zaměstnanci je také registrována v největším městě kraje.

Tabulka 4 – Počet subjektů zapsaných v RES dle počtu zaměstnanců

Počet zaměstnanců	Kraj celkem	Plzeň - město	% podíl*
Neuvedeno	73 528	26 325	35,80
OSVČ	40 786	13 837	33,93
Méně než 10	11 142	4 389	39,39
Méně než 50	2 420	898	37,11
Méně než 250	662	253	38,22
250 a více	119	62	52,10
Celkem	128 657	45 764	35,57

* %podíl subjektů v Plzni k celkovému počtu v Plzeňském kraji

Zdroj: [http:// www.czso.cz](http://www.czso.cz), 2006

Tabulka 5 - Počet subjektů zapsaných v RES dle OKEČ

Činnost	Kraj celkem	Plzeň-město	% podíl*
Zemědělství, myslivost, lesnictví	9 218	690	7,49
Rybolov a chov ryb	67	12	17,91
Průmysl	16 576	4 835	29,17
Stavebnictví	14 774	4 977	33,69
Obchod, opravy motor. vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	36 571	14 158	38,71
Ubytování a stravování	7 657	2 228	29,10
Doprava, skladování a spoje	4 071	1 282	31,49
Finanční zprostředkování	4 199	1 572	37,44
Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské činnosti	20 666	10 703	51,79
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	1 329	39	2,93
Vzdělání	1 621	734	45,28
Zdravotnictví a sociální péče; veterinární činnosti	1 760	690	39,20
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	10 148	3 844	37,88
Celkem	128 657	45 764	35,57

* %podíl subjektů v Plzni k celkovému počtu v Plzeňském kraji

Zdroj: <http://www.czso.cz>, 2006

Tabulka uvádí přehled registrovaných subjektů dle OKEČ v Plzeňském kraji a v okrese Plzeň – město.

Průmysl

Mezi nejvýznamnější průmyslová odvětví zastoupená v Plzeňském kraji patří strojírenství, potravinářství, průmysl stavebních hmot a keramiky, výroba a distribuce energií, hutnictví. Průmysl nabízí v kraji zhruba 70 tisíc pracovních příležitostí. Téměř 2/3 objemu průmyslové výroby kraje je realizováno v Plzni. Mezi nosné průmyslové podniky kraje, které mají významný vliv na ekonomiku kraje, patří Škoda Plzeň, Plzeňský Prazdroj, Chlumčanské keramické závody, Keramika Horní Bříza, DIOSS Nýřany, Železárny Hrádek, Siemens – automobilová technika.

Plzeňský kraj je díky své poloze přitažlivý pro zahraniční investory. Zahraničním investicím dominuje japonský závod Panasonic AVC Networks Czech s.r.o. na výrobu televizorů. K významným zahraničním firmám se řadí YAZAKI Wiring Technologies Czech s.r.o. na výrobu komponentů pro automobilový průmysl, německý Siemens s výrobou kabelových svazků pro automobilky (BMW), firma Vishay Electronic s.r.o., zabývající se výrobou elektronických součástek, Alcoa Fujikura Czech s.r.o. s výrobou elektrických zařízení a Borgers CS s.r.o. s výrobou plastových výrobků.

K významným potravinářským podnikům Plzeňského kraje patří: Plzeňský Prazdroj a.s., založený v roce 1843, největší český exportér piva do téměř 50 zemí světa, který je součástí mezinárodní skupiny SABMiller plc, druhé největší pivovarnické společnosti, Stock Plzeň a.s., tradiční výrobce lihovin, v současné době největší výrobce lihovin v České republice, Bohemia Sekt Českomoravská vinařská a.s. ve Starém Plzenci významný producent vín, který disponuje kolekcí téměř šedesáti produktů.

Zemědělství

Pro zemědělství jsou v kraji celkem příznivé podmínky. Zemědělská půda pokrývá cca 50,7% celkové rozlohy kraje (z toho podíl orné půdy 68,9%). Nejlepší podmínky pro zemědělství jsou v Plzeňské kotlině, tam se pěstují převážně obilniny. Plzeňský kraj také patří k významným producentům řepky. Pro Plzeňský kraj je charakteristický i větší procentuální podíl na zemědělství na zaměstnanosti (6,5 %) oproti průměru ČR (4%).

Služby

Zaměstnanost ve službách v plzeňském regionu (44,1%) je pod průměrem ČR. Je však třeba podotknout, že republikový průměr je značně deformovaný údaji z hlavního města Prahy. Pokud jej o údaje z tohoto regionu očistíme, pak odvětvová struktura kraje víceméně odpovídá struktuře v ostatních krajích viz příloha 4.

4.3. Infrastruktura

Plzeňský kraj zaujímá strategickou polohu ve spojení východu a západu Evropy. Město Plzeň je významným dopravním uzlem a na jejím území se koncentrují dopravní problémy dotýkající se širšího okolí. Zásadním nedostatkem silniční sítě je nedokončená trasa dálnice D5 v úseku kolem Plzně.

Silniční síť v Plzeňském kraji je tvořena 5 122 km silnic, z toho 411 km pokrývají silnice I. třídy, 1 510 km silnice II. třídy a 3 095 km silnice III. třídy. V porovnání s ostatními kraji v ČR má Plzeňský kraj nejnižší krajský podíl silnic I. třídy a to 8,0%, v podílu silnic II. třídy zaujímá 4. místo v ČR. Dálnice se v Plzeňském kraji rozkládají v délce 106 km, z toho nejvíce v okrese Tachov (45 km), dále pak v okresech Rokycany (26 km) a Plzeň-sever (19 km). Délka železnic činila k 31.12. 2004 v Plzeňském kraji 836 km, z toho je 236,8 km elektrizovaných.

4.4. Cestovní ruch

Cestovní ruch představuje rozvojovou příležitost kraje. K hlavním cílovým skupinám klientů cestovního ruchu patří občané SRN a v rámci domácího cestovního ruchu pravidelně se vracející obyvatelé větších měst ČR. Kromě oblasti Šumavy má turistický ruch v kraji dosud charakter zejména krátkodobých pobytů. Průměrná doba pobytu se pohybuje od tří do pěti dnů, ale u zahraničních návštěvníků převažují jednodenní pobyty. Největší počet zahraničních turistů přichází do Plzeňského kraje ze SRN přes hraniční přechody Rozvadov – okres Tachov, Folmava – okres Domažlice a Železná Ruda – okres Klatovy.

5. ANALÝZA PODMÍNEK ROZVOJE MSP

Tato kapitola tvoří analytickou část diplomové práce. Hlavní důraz je zde kladen na analýzu podmínek rozvoje malého a středního podnikání v Plzeňském kraji.

Šetření se konalo formou dotazování. Byl použit dotazník (příloha 2) pro osobní a elektronické dotazování. Cílovou skupinou výzkumu byli malí a střední podnikatelé v Plzeňském kraji. V dotazníku byly použity otázky otevřené a uzavřené.

Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit informovanost malých a středních podniků o možnostech podpory MSP a jejich přístup i inovačních aktivitám a kooperaci.

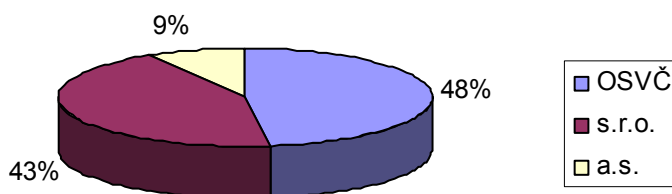
5.1. Charakteristika respondentů

Struktura respondentů byla rozdělena podle tří základních kritérií:

- Právní forma podnikání
- Počet zaměstnanců
- Předmět podnikání

Z obrázku 5 vyplývá, že z celkového počtu 69 vyplněných dotazníků bylo přijato 33 od OSVČ, což je 48 % z celkového počtu respondentů, 30 od společností s ručením omezeným (43 %) a 6 od akciových společností (9 %).

Obrázek 5 - Rozdělení respondentů podle právní formy podnikání

Zdroj: Vlastní výzkum

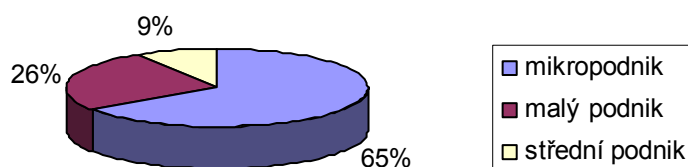
Tabulka 6 - Vymezení podnikatelských subjektů podle počtu zaměstnanců

Podnikatelský subjekt	Počet zaměstnanců méně než
Střední podnik	250
Malý podnik	50
Mikropodnik	10

Zdroj: Zákon č.42/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání

Z obrázku 6 je zřejmé, že z celkového počtu 69 dotazovaných 45 patří mezi mikropodniky (65 %), 18 podniků patří mezi malé podniky (26%) a 6 patří mezi střední podniky (9 %).

Obrázek 6 – Rozdělení respondentů podle počtu zaměstnanců v (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 7 – Rozdělení respondentů dle odvětvové klasifikace ekonomických činností (OKEČ)

Předmět podnikání dle OKEČ	Počet respondentů
Lesnictví, myslivost, zemědělství; Rybolov a chov ryb	15
Těžba nerostných surovin; Zpracovatelský průmysl	6
Stavebnictví	18
Obchod; opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	12
Ubytování a stravování	6
Doprava, skladování a spoje	9
Finanční zprostředkování; Činnost v oblasti pronájmu a nemovitostí, podnikatelské činnosti	3
Zdravotní a sociální péče, veterinární činnosti	0
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	0
Celkem	69

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 8 ukazuje, že nejvýznamnějším zdrojem informací jsou podniky s 18 vyplněnými dotazníky, jejichž předmětem podnikání je stavebnictví. Dalším významným zdrojem informací jsou podniky zabývající se lesnictvím, myslivostí, zemědělstvím, rybolovem a chovem ryb s počtem 15 vyplněných dotazníků a podniky z oblasti obchodu, oprav motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu převážně pro domácnost se 12 vyplněnými dotazníky z celkového počtu 69. Další kategorie OKEČ zaznamenaly menší účast na výzkumu. Podniky z oblasti zdravotní a sociální péče a ostatních veřejných, sociálních a osobních služeb se na výzkumu nepodílely.

5.2. Výsledky dotazníkového šetření

Otázka 1 – Jste dostatečně informováni o existenci podpor pro MSP?

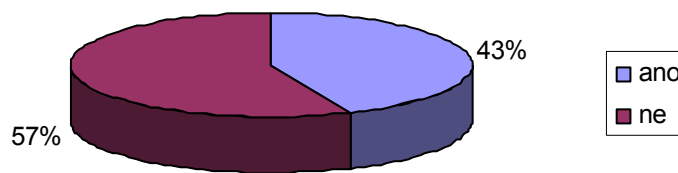
Na tuto otázku odpověděli respondenti takto:

- Ano.....57 %
- Ne.....43 %

Z celkového počtu dotazovaných je pouze 30 dostatečně informovaných o existenci podpor pro MSP, což je 43 % z celkového počtu podnikatelských subjektů. Dále obrázek 7 ukazuje, že 57 % podniků není o podporách MSP dostatečně informováno.

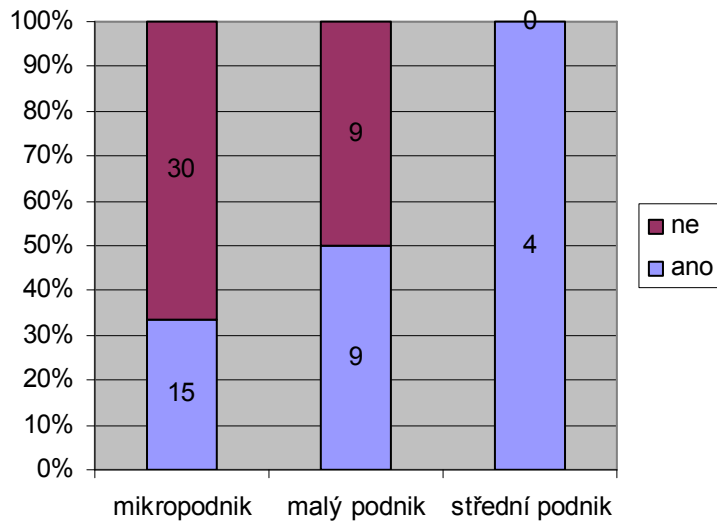
Míru informovanosti o existenci podpor pro MSP dle jednotlivých kategorií MSP vyjadřuje obrázek 8. Je z něj zřejmé, že nejméně informované jsou mikropodniky. Ze 45 dotázaných mikropodniků odpovědělo pouze 15 podniků, že jsou informováni o podporách MSP.

Obrázek 7 - Grafické znázornění o dostatečné informovanosti o existenci podpor pro MSP v (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Obrázek 8 – Grafické znázornění o dostatečné informovanosti o existenci podpor pro MSP dle jednotlivých kategorií

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 2 - Využíváte některé programy podpory pro MSP?

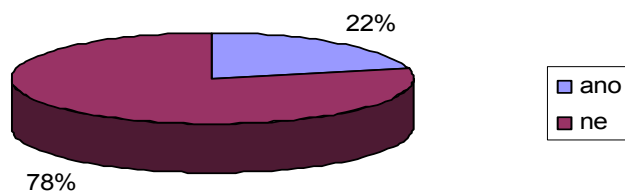
Na tuto otázku odpověděli respondenti takto:

- Ano.....22 %
- Ne.....78 %

Většina respondentů (78 %) odpověděla, že nevyužívá žádné programy podpory pro malé a střední podniky, jak ukazuje obrázek 9. Mezi tyto respondenty patřily ve velké míře mikropodniky.

Respondenti, kteří odpověděli ano, měli uvést konkrétní program. 5 respondentů nevedlo, jaký program využívá. Ostatní podniky uvedly tyto programy podpory MSP: Rozvoj, Kredit, Start, Záruka, dotační programy Ministerstva Zemědělství a Evropské fondy pro rozvoj venkova.

Obrázek 9 – Grafické znázornění využívání programů podpory pro MSP v (%)

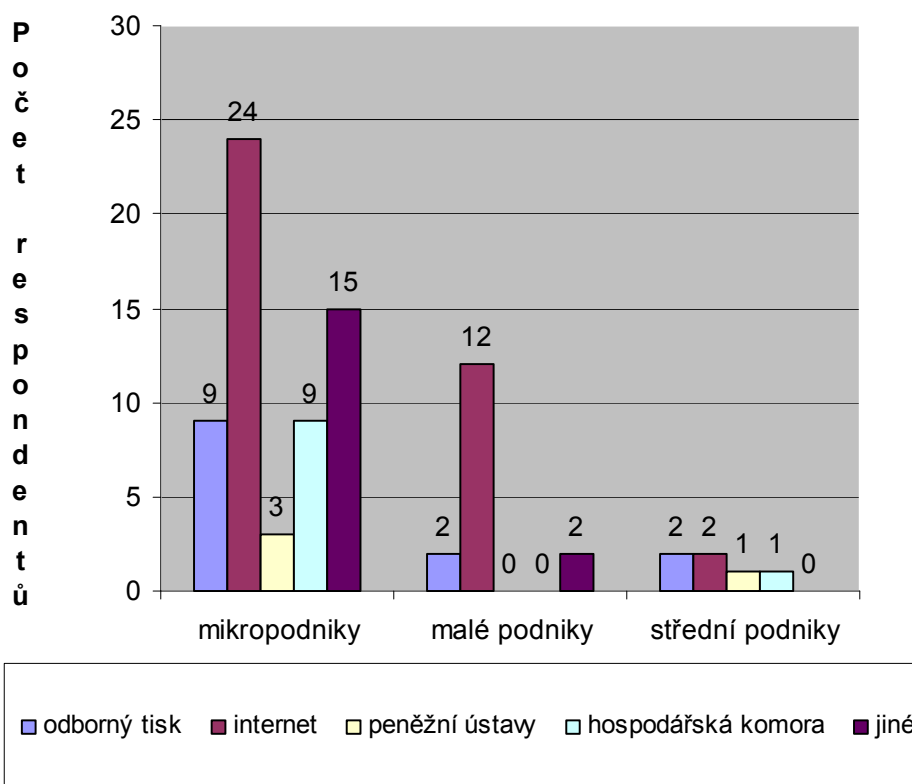

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 3 – Z jakých zdrojů jste informace o podporách získali?

V této otázce mohli respondenti využít více variant odpovědí. Dotazovaní nejvíce uváděli jako zdroj informací o podporách MSP internet, což uvedlo 38 dotazovaných (55 %). Velká část dotazovaných uvádí jako důležitý zdroj informací odborný tisk. Dalšími už méně jmenovanými zdroji informací a je Hospodářská komora a peněžní ústavy .Dotazovaní dále jmenovali Ministerstvo zemědělství, BIC Plzeň, SZIF, ČMRZB a Komoru evropských poradců.

Obrázek 10 – Grafické znázornění zdrojů informací o podporách MSP dle jednotlivých kategorií

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 4 - Jsou informace dostatečně dostupné?

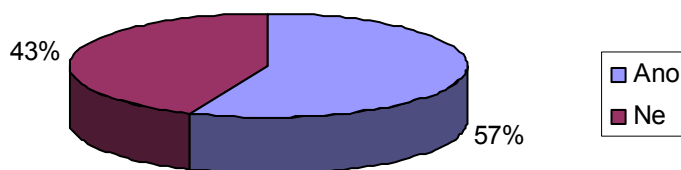
Na tuto otázku odpověděli respondenti takto:

- Ano.....57 %
- Ne.....43 %

Grafické znázornění této otázky najdeme v obrázku 11 a v obrázku 12. Otázka se zabývá problémem přístupnosti informací o podporách pro segment malých a středních

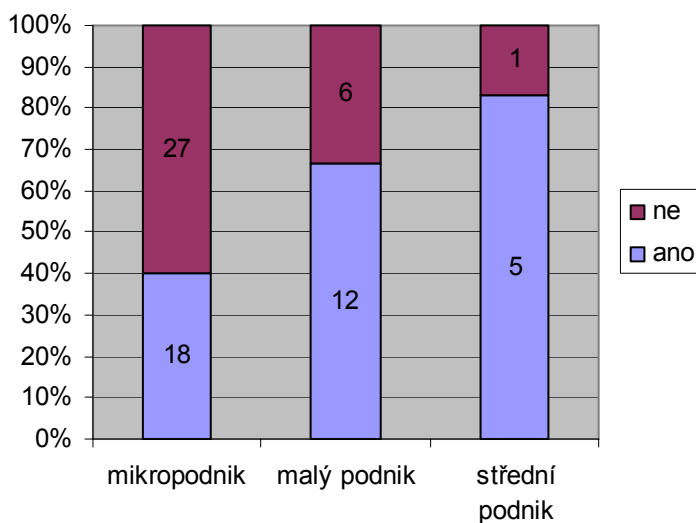
podniků. 39 respondentů (57 %) z celkového počtu 69 respondentů si myslí, že jsou informace dostatečně dostupné. Pro 30 dotazovaných (43%) nejsou informace dostatečně k dispozici. Jak je vidět na obrázku 12, největší nedostatek informací o programech podpory mají mikropodniky. Nejvíce spokojeni s dostupností informací o podporách MSP jsou střední podniky.

Obrázek 11 – Grafické znázornění o dostupnosti informací v (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Obrázek 12 – Grafické znázornění o dostupnosti informací dle jednotlivých kategorií

Zdroj: Vlastní výzkum

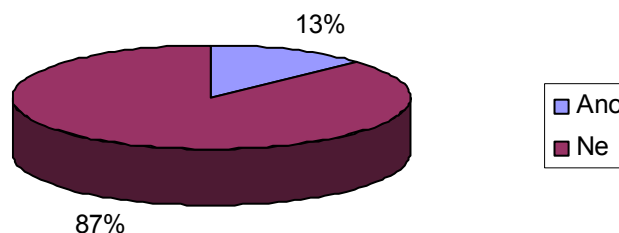
Otázka 5 – Spolupracujete s agenturou CzechInvest?

Na tuto otázku odpověděli respondenti takto:

- Ano.....13 %
- Ne.....87 %

Z obrázku 13 vyplývá, že pouze 9 podnikatelských subjektů (13 %) z celkového počtu navázalo kontakt a agenturou CzechInvest.

Obrázek 13 – Grafické znázornění spolupráce s agenturou CzechInvest v (%)

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 6 – Jaký je Váš přístup k inovačním aktivitám

Na tuto otázku odpověděli respondenti takto:

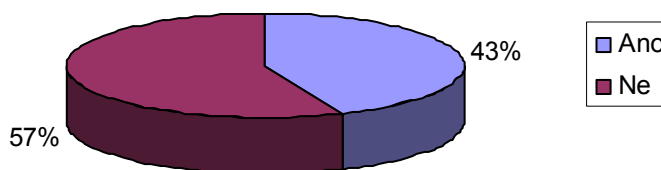
- 63 firem (91 %) není zapojeno do inovačních aktivit
- 6 firem (9 %) je zapojeno do inovačních aktivit a to tímto způsobem: nové technologie, inovace výrobků, vlastní vývoj

Otázka 7 – Víte o existenci technologických center?

Z průzkumu vyplývá, že 57 % dotazovaných podniků nemá v povědomí existenci a význam technologických center.

Odpověď na tuto otázku přibližuje obrázek 14.

Obrázek 14 – Víte o existenci technologických center?

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 8 – Využíváte technologická centra?

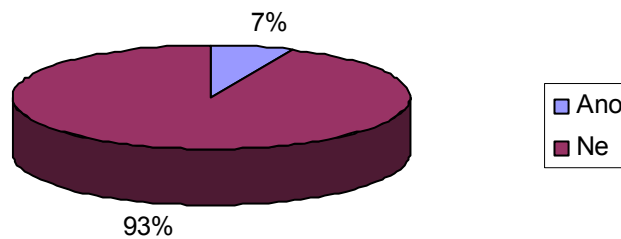
Odpověď na tuto otázku, byla požadována pouze od těch respondentů, kteří vědí o existenci technologických center a jejichž počet tvoří jen 43 % ze sledovaného souboru podniků.

Odpovědi na tuto otázku přibližuje obrázek 15.

I když technologická centra zná téměř polovina dotazovaných, využívají jejich služeb pouze 2 podniky. 93% podniků ze sledované skupiny technologická centra nevyužívá.

Obrázek 15 – Využíváte technologická centra?

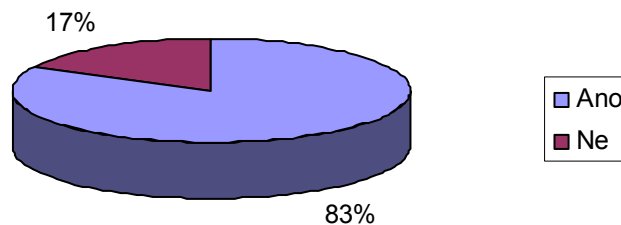

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 9 – Víte, co to jsou klastry?

Z obrázku 16 je zřejmé, že pouze 17 % respondentů dosud neslyšelo o pojmu klastr. 83 % dotazovaných podniků je již o klastrech informováno.

Obrázek 16 – Víte, co to jsou klastry?

Zdroj: Vlastní výzkum

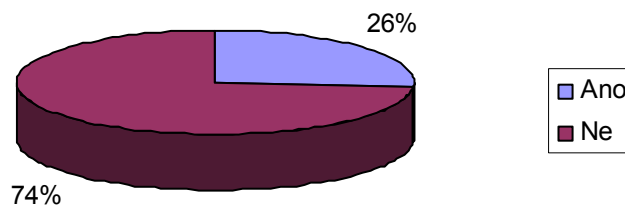
Otázka 10 – Máte zájem o členství v nich?

Na tuto otázku odpovídali ti dotazovaní, kteří na otázku 9 odpověděli kladně, což je 83 % firem ze sledovaného souboru podniků.

Zájem o členství v klastrech přibližuje obrázek 17.

Zájem o členství v klastrech má pouze 17 % podniků, kteří znali význam klastru. Je překvapující, že 83 % podniků nechce vstoupit do klastru, i když znají výhody z toho plynoucí.

Obrázek 17 – Máte zájem o členství v nich?

Zdroj: Vlastní výzkum

5.3. Shrnutí výsledků dotazníkového šetření

Z provedeného šetření vyplývá, že z celkového počtu dotazovaných je pouze 43 % dotazovaných dostatečně informovaných o existenci podpor pro MSP. Nejméně informovanou kategorií malých a středních podniků jsou mikropodniky.

Mikropodniky jsou také skupinou, která využívá nejméně programů podpory pro malé a střední podniky. 22 % malých a středních podniků programy podpory využívá. Mezi nejčastější patří program Rozvoj, Kredit, Start a Záruka.

Jako zdroj informací o podporách MSP respondenti uváděli ve více jak polovině případech především internet. Jako další důležitý zdroj informací byl jmenován odborný tisk. Důležitou otázkou je problém přístupnosti informací o podporách pro segment malých a středních podniků. Pro 43 % respondentů nejsou informace dostatečně dostupné. Největší problémy s informovaností mají opět mikropodniky. Naopak střední podniky jsou s dostupností spokojeni.

Dotazníkové šetření také ukazuje, že malé a střední podniky neberou v potaz důležitost inovačních aktivit. Pouze 9 % dotazovaných firem vytváří inovační aktivity. Inovují své výrobky, využívají nové technologie a provádí vlastní výzkum a vývoj. Pomoc při výzkumu a vývoji poskytují technologická centra. O jejich existenci však neví 57 % dotazovaných podniků. Služby technologických center využívají jen 2 respondenti.

Novou formou kooperace podniků, která u nás vzniká jsou klastry. Klastry má v povědomí 83 % dotazovaných. Zájem o členství v klastrech má pouze 17 % podniků, kteří znali význam klastru. Je překvapující, že většina podniků nechce vstoupit do klastru, i když znají výhody z nich plynoucí.

5.4. Operační program podnikání a inovace (OPPI)

Základním předpokladem pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie je příprava příslušných dokumentů (Národního strategického referenčního rámce a operačních programů) dle Nařízení Rady č. 1038/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení č. 1260/1999.

Operační program Podnikání a inovace (OPPI), který je hlavním programovým dokumentem realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti v sektoru průmyslu a významným nástrojem realizace Koncepce rozvoje malého a středního podnikání na období 2007-2013 schválené usnesením vlády České republiky č. 392/2006.

Operační program Podnikání a inovace navazuje na Operační program Průmysl a podnikání (OPPP), který byl vyhlášen po vstupu České republiky do Evropské unie pro zkrácené programovací období let 2004-2006. OPPI byl vytvořen v návaznosti na hlavní strategické dokumenty ČR (Strategie hospodářského růstu ČR, Strategie regionálního rozvoje, Strategie udržitelného rozvoje, Národní inovační politika, apod.). OPPI je v souladu s Obecnými zásadami pro politiku soudržnosti Evropské unie 2007–2013 (Strategické obecné zásady Společenství, 2007–2013) a rozpracovává významnou část strategického cíle Národního rozvojového plánu ČR 2007 –2013 „Konkurenceschopná česká ekonomika“.

OPPI je proto zaměřen na zvyšování konkurenceschopnosti sektoru průmyslu a služeb, rozvoj podnikání a podporu podnikatelského prostředí, na podporu inovací, stimulaci poptávky po výsledcích výzkumu a vývoje, komercializaci výsledků výzkumu a vývoje, na podporu podnikatelského ducha a růstu hospodářství založeného na znalostech pomocí kapacit pro zavádění nových technologií a inovovaných výrobků, včetně nových informačních a komunikačních technologií. OPPI bude realizován v rámci cíle „Konvergence“. Podpora poskytovaná v jeho rámci se tedy bude vztahovat na celé území ČR s výjimkou hlavního města Prahy a v rámci principu monofondovosti bude čerpána z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF).

Ve shodě s prioritními rozvojovými cíli Národního strategického referenčního rámce a na základě analýzy stavu podnikatelského prostředí a se zvláštním zřetelem k problematice podpory inovací bylo v OPPI stanoveno sedm prioritních os, z nich šest je věcně zaměřených a jedna prioritní osa je zaměřená na technickou pomoc při realizaci tohoto operačního programu.

Tabulka 8 - Cíle, prioritní osy a oblasti podpory OPPI

Globální cíl OPPI	Specifický cíl prioritní osy	Prioritní osa	Oblast podpory
"Zvýšit do konce programovacího období konkurenceschopnost české ekonomiky a přiblížit inovační výkonnost sektoru průmyslu a služeb úrovni předních zemí Evropy"	Zvyšovat motivaci k zahájení podnikání, zintenzivnit aktivitu malých a středních podniků a vytvářet podmínky pro využití nových finančních nástrojů pro zahájení podnikání	1. Vznik firem	1.1 Podpora začínajícím podnikatelům 1.2 Využití nových finančních nástrojů
	Zvyšovat konkurenceschopnost podniků zaváděním nových výrobních technologií, zintenzivnit rozvoj informačních a komunikačních technologií a služeb pro podnikání	2. Rozvoj firem	2.1 Bankovní nástroje podpory MSP 2.2 Podpora nových výrobních technologií, ICT a vybraných strategických služeb
	Zvýšit účinnost užití energií v průmyslu a využití obnovitelných, případně i druhotných zdrojů energie (vyjma podpory spaloven)	3. Efektivní energie	3.1 Úspory energie a obnovitelné zdroje energie
	Posílit inovační aktivity podniků (zavádění inovací technologií, výrobků a služeb)	4. Inovace	4.1 Zvyšování inovační výkonnosti podniků 4.2 Kapacity pro průmyslový výzkum a vývoj
	Povzbudit spolupráci sektoru průmyslu se subjekty z oblasti výzkumu a vývoje, zkvalitnit infrastrukturu pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace, zefektivnit využití lidského potenciálu v průmyslu a zkvalitnit podnikatelskou infrastrukturu	5. Prostředí pro podnikání a inovace	5.1 Platformy spolupráce 5.2 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů 5.3 Infrastruktura pro podnikání
	Zintenzivnit rozvoj poradenských a informačních služeb pro podnikání	6. Služby pro rozvoj podnikání	6.1 Podpora poradenských služeb 6.2 Podpora marketingových služeb
	Vytvořit institucionální, technické a administrativní podmínky pro realizaci operačního programu	7. Technická pomoc	7.1 TP při řízení a implementaci OPPI 7.2 Ostatní TP

Zdroj: <http://www.mpo.cz>, 2007

Operační program Podnikání a inovace zahrnuje tyto programy podpory:

- PROGRES, START, ZÁRUKA, ROZVOJ, ICT A STRATEGICKÉ SLUŽBY, ICT V PODNICÍCH, EKOENERGIE, INOVACE, POTENCIÁL, SPOLUPRÁCE, PROSPERITA, ŠKOLÍCÍ STŘEDISKA, NEMOVITOSTI, PORADENSTVÍ, MARKETING

5.5. Inovační programy podpory OPPI

INOVACE

Forma podpory

- Dotace.

Pro koho je program určen

Program je určen pro podnikatele bez omezení velikosti. Dotace velkým podnikům v případě, že tyto podniky nejsou nadnárodní společností či její součástí.

Popis

Program má obecně za cíl zvýšení inovačního potenciálu podnikatelského sektoru prostřednictvím dotací na realizaci inovačních projektů podniků (zejména MSP) a na projekty veřejných výzkumných institucí, vysokých škol, fyzických osob a MSP směřující k ochraně práv průmyslového vlastnictví. Naplněním tohoto cíle dojde k posílení dlouhodobé konkurenceschopnosti, udržitelného růstu a vyváženého regionálního rozvoje české ekonomiky. S ohledem na udržitelný rozvoj věnuje program zvláštní pozornost podpoře ekologicky efektivních inovací (eko-inovací).

Typové projekty

Inovační projekt lze rozdělit do následujících kategorií:

- Zvýšení technických a užitných hodnot výrobků, technologií a služeb (inovace produktu).
- Zvýšení efektivity procesů výroby a poskytování služeb (inovace procesu).
- Zavedení nových metod organizace firemních procesů a spolupráce s firmami a veřejnými institucemi (organizační inovace).
- Zavedení nových prodejních kanálů (marketingová inovace).

Projekt na ochranu práv průmyslového vlastnictví:

- Aktivity směřující k ochraně práv průmyslového vlastnictví na vynálezy (ve formě patentů) a technická řešení ve formě užitných vzorů v zahraničí a v

ČR, a dále na zahraniční průmyslové vzory nebo na zahraniční ochranné známky.

Výše podpory

- Dotace na způsobilé výdaje vzniklé v souvislosti s inovací produktů a procesů je poskytována ve výši 1 – 75 mil. Kč. Dotace pro inovace organizační a marketingové je poskytována do výše 2 mil. Kč. Maximální výše podpory je však stanovena procentním limitem ze způsobilých výdajů určených regionální mapou intenzity veřejné podpory.
- Výše dotace u projektu na ochranu práv průmyslového vlastnictví je poskytována ve výši 10 – 300 tis. Kč, maximálně však ve výši 75 % způsobilých výdajů projektu realizovaného veřejnou výzkumnou institucí nebo vysokou školou, a maximálně ve výši 45 % způsobilých výdajů projektu realizovaného MSP. V případě spolupráce MSP s vysokou školou a/nebo veřejnou výzkumnou institucí, kde podíl na právech předmětného průmyslového vlastnictví vysoké školy a/nebo veřejné výzkumné instituce činí minimálně 10 %, se procentní limit pro MSP zvyšuje na 55 % způsobilých výdajů projektu.
- Dotace na služby poradců, expertů a studie je poskytována maximálně do výše 50 % způsobilých výdajů na zajištění těchto služeb. U projektů na ochranu práv průmyslového vlastnictví jsou výdaje na služby oprávněných zástupců způsobilé do maximální výše, která bude specifikována v jednotlivých výzvách.
- Dotace na zvláštní školení je poskytována maximálně do výše 45 % těchto způsobilých výdajů.

POTENCIÁL

Forma podpory

- Dotace.

Pro koho je program určen

Program je určen pro podnikatele s výjimkou nadnárodních společností.

Popis

Program má za cíl podpořit zakládání a rozvoj podnikových výzkumných center, a tak napomoci zvýšení počtu podnikatelských subjektů, které provádějí průmyslový výzkum a vývoj, a zvýšit jeho úroveň.

Typové projekty:

- Podnikatel potřebuje pro výzkum a vývoj výrobků nakoupit přístroje a přijmout výzkumné a vývojové pracovníky, a tak vytvořit podnikové výzkumné a vývojové oddělení, jehož cílem následně bude napomáhat zvyšování konkurenceschopnosti podnikatele.
- Podnikatel již výzkumné a vývojové oddělení má, avšak jeho vybavení neodpovídá potřebám, a proto je třeba ho nákupem nových přístrojů výrazně zlepšit. Je možné vybavit i pracoviště na výrobu prototypů.

Výše podpory

- Dotace je poskytována dle regionální mapy (36 – 60 % uznatelných nákladů) veřejné podpory do výše 75 mil. Kč.

SPOLUPRÁCE

Forma podpory

- Dotace.

Pro koho je program určen

Program je určen pro právnické osoby nebo sdružení osob založené za účelem provozování uskupení.

Popis

Cílem programu je podpora vzniku a rozvoje kooperačních projektů na regionální, nadregionální mezinárodní úrovni jako nástroje rozvoje konkurenceschopnosti ekonomiky a ekonomického růstu prostřednictvím odvětvových seskupení – klastrů, pólů excelence a technologických platforem.

Typové projekty

- Klastry – územně koncentrovaná odvětvová nebo oborová seskupení podnikatelských subjektů, vědecko-výzkumných, vzdělávacích a jiných podpůrných institucí.
- Póly excelence – seskupení výzkumných, podnikatelských a dalších subjektů zaměřených na výzkum v oblasti špičkových technologií; podpora

infrastruktury pro společné kooperační aktivity a intenzivní spolupráci výzkumných a vzdělávacích institucí s podnikatelskou sférou.

- Technologické platformy – propojení veřejného a soukromého sektoru v oblasti výzkumu a vývoje ve strategicky významných technologických oblastech, podpora zapojování českých výzkumných institucí a podniků do mezinárodních technologických platforem.

Výše podpory

- Výše podpory bude specifikována v jednotlivých výzvěch.

PROSPERITA

Forma podpory

- Dotace.

Pro koho je program určen

Program je určen jak pro podnikatele-právnícké osoby, které prokážou spolupráci s institucí terciálního vzdělávání, výzkumným ústavem apod., tak pro oblast veřejného sektoru, kde se může jednat o obec, svazek obcí, kraj, instituce terciálního vzdělávání, výzkumné ústavy.

Popis

Cílem programu je podporovat zakládání a další rozvoj subjektů infrastruktury pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace včetně podnikatelských inkubátorů a podnikatelských inovačních center zaměřených zejména na realizaci nových technologií a konkurenceschopných výrobků a služeb. Zvláštní pozornost věnuje program podpoře sítí Business Angels a nových nedotačních finančních nástrojů na podporu vznikajících malých a středních podniků.

Typové projekty

- Zakládání a rozvoj center pro transfer technologie, vědeckých a vědeckotechnických parků rekonstrukcí či výstavbou objektu.
- Zakládání a rozvoj podnikatelských inkubátorů a podnikatelských inovačních center (BIC, PIC apod.), které provozují inkubátor.
- Zakládání a rozvoj sítí Business Angels – podpora infrastruktury pro činnost sítí Business Angels. Jedná se o zařízení, které bude zajišťovat vytváření sítí (networking) investorů s firmami v rané fázi vzniku (spin-off, start-up), které

vzhledem ke zvýšenému riziku v této fázi rozvoje firmy obtížně získávají vhodné financování pro své projekty.

Výše podpory

- Minimální výše dotace je 5 mil. Kč, maximální 200 mil. Kč pro projekty obsahující stavební práce.
- Minimální výše dotace je 1 mil. Kč, maximální 30 mil. Kč pro projekty neobsahující stavební práce.

ŠKOLICÍ STŘEDISKA

Forma podpory

- Dotace.

Pro koho je program určen

Program je určen pro podnikatele bez omezení velikosti, podnikatelským uskupením, oborovým a profesním komorám a dalším svazům, které sdružují podnikatelské subjekty, územním samosprávným celkům a jejich svazkům, NNO, vzdělávacím institucím mimo systém formálního vzdělávání ve vybraných oborech s prokazatelnou praxí ve vzdělávání min. 2 roky, dalším sdružením (právníckým osobám) vytvořeným z výše uvedených subjektů.

Dotace velkým podnikům bude poskytována v případě, že tyto podniky nejsou nadnárodní společností či její součástí.

Popis

Program má obecně za cíl podpořit budování infrastruktury určené pro vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů podnikatelských subjektů, a tím zlepšit kvalitu zázemí pro vzdělávání, jeho organizaci a řízení personálních činností a dalších aktivit souvisejících s komplexním rozvojem lidských zdrojů v sektoru průmyslu a podnikání. Naplněním tohoto cíle dojde k posílení dlouhodobé konkurenceschopnosti, udržitelného růstu a vyváženého rozvoje české ekonomiky.

Typové projekty

- Výstavba nebo pořízení školicího střediska.
- Rekonstrukce stávajícího školicího střediska.
- Modernizace prostor pro vzdělávání.
- Vybavení školicích prostor včetně školicích pomůcek a vzdělávacích programů.

Výše podpory

- Dotace je účelově určená k úhradě způsobilých výdajů vzniklých v souvislosti s plněním předmětu projektu a je poskytována ve výši min. 200 tis. Kč a max. 150 mil. Kč na jeden projekt.

NEMOVITOSTI

Forma podpory

- Dotace.

Pro koho je program určen

Program je určen pro územní samosprávné celky a jejich svazky a podnikatelské subjekty bez omezení velikosti. Velkým podnikům bude podpora poskytována v případě, že nejsou nadnárodní společností nebo její součástí a zároveň počet jejich zaměstnanců nepřesáhne 1250.

Popis

Program je zaměřen na podporu projektů realizovaných ve všech hlavních fázích životního cyklu nemovitosti, tj. projektů přípravy, výstavby, rozvoje i regenerace nemovitosti. Program je zaměřen také na podporu znalostní a informační báze pro rozvoj regionální podnikatelské infrastruktury a na podporu podnikání v oblasti podnikatelských nemovitostí.

Typové projekty

- Podnikatelské zóny (min. 2 ha): příprava zóny – realizace nové zainvestované plochy včetně související technické a dopravní infrastruktury nebo zvýšení kvality a rozvoj stávající podnikatelské zóny; regenerace zóny – přeměna brownfieldu na podnikatelskou zónu.
- Objekty (min. 500 m² podlahové plochy): výstavba nájemního objektu – stavba nového objektu určeného k pronájmu; rekonstrukce objektu – přeměna objektu z brownfieldu na objekt sloužící k podnikání.
- Projektová příprava: vyhotovení projektové dokumentace – samostatný dotační titul zaměřený na vytvoření dokumentace projektu výstavby, rekonstrukce nebo regenerace podnikatelské nemovitosti.
- Relokace firmy: přemístění malého nebo středního podniku z intravilánu obce, pokud je provoz firmy ve střetu s funkčním využitím území nebo výrazně znehodnocuje životní prostředí.

Výše podpory

- Dotace je poskytována v různých výších v závislosti na typu projektu a příjemci podpory jako procento ze způsobilých výdajů projektu. Výše podpory bude upřesněna po projednání programu s Evropskou komisí.

V současné době je program OPPI ve fázi výzev a proto není možné říci, jakou měrou je nyní využíván v Plzeňském kraji. K dispozici je pouze vyhodnocení předchozího programu OPPI:

Celá ČR

Podané žádosti – **4 673**

Přiznaná dotace – **1 232** projektům v celkové hodnotě **8 211 787 300 Kč**

Uzavřeny úvěrové smlouvy u **1 632** projektů v celkové hodnotě **2 028 391 287 Kč**

Plzeňský kraj

Podané žádosti – **326** (126 zamítnuto nebo žadatel odstoupil)

Přiznaná dotace – **55** projektům v celkové hodnotě **362 748 000 Kč**

Uzavřeny úvěrové smlouvy u **145** projektů **250 654 875 Kč**

Dotační absorpce Plzeňského kraje: 4,42%

Podíl projektů Plzeňského kraje v celé ČR: 4,46%

Celkové umístění Plzeňského kraje v ČR: 8. místo

6. VÝZNAM TECHNOLOGICKÝCH CENTER PRO ROZVOJ MSP

6.1. Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb

Dne 18. 4. 2007 byl vyhlášen usnesením vlády ČR č. 217/2007 aktualizovaný Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb, který reflektuje změny v evropské legislativě. Od tohoto data je obnoveno přijímání žádostí o veřejnou podporu z tohoto národního programu ze strany agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest.

Typy podporovaných projektů:

A) Technologická centra

Vývoj a inovace

Inovační aktivity společností, týkající se high-tech výrobku a technologií, s úzkou návazností na výrobu; pravidelné změny produktu, produktových rad, výrobních procesu a technologií

Zaměřeno na obory: letectví a kosmonautika, kancelářské stroje, IT a telekomunikační technika, (mikro)elektronika, farmaceutika, vědecké přístroje, průmyslové elektrické stroje, motorová vozidla, motory, zařízení pro silniční dopravu, chemické výrobky, turbíny a zemědělské stroje.

B) Centra strategických služeb

Centra zákaznické podpory

Centra, zajišťující jak příchozí tak odchozí hovory, centra technické podpory; tato centra zajišťují obsluhu zákazníku prostřednictvím telefonu, faxu, e-mailu, Internetu

Centra sdílených služeb

Centralizování podpůrných procesu v podniku ze všech poboček do jednoho centra; jedná se o finance, účetnictví, lidské zdroje, marketing, IT

Centra pro vývoj software

Vývoj nového software, nových softwarových řešení, a to zejména pro zahraniční klienty

ICT expertní a řešitelská centra

Implementace IT systému v dceřiných firmách ve skupině, outsourcing řízení informačních systému, outsourcing řízení telekomunikačních systému

High-tech opravárenská centra

Centra na opravu kancelářských strojů a počítačů, elektrických strojů a přístrojů, radiových, televizních a spojovacích zařízení a přístrojů, zdravotnických, optických a časoměrných přístrojů; opravy letadel

Podmínky pro kvalifikaci

Minimální výše investice: 10 mil. Kč

Minimální počet nově vytvořených pracovních míst:

- Centra pro vývoj software, Expertní a řešitelská centra: 20
- Technologická centra: 30
- High-tech opravárenská centra, Centra sdílených služeb: 50
- Centra zákaznické podpory: 100

- splnění podmínek do tří let od Rozhodnutí o podpoře projektu
- zachování investice a pracovních míst po dobu nejméně pěti let
- ne zahájení prací na projektu před registrací Žádostí o podporu na CzechInvestu
- mezinárodní orientovanost projektu v případě center strategických služeb

6.1.1. Formy podpory

A) Dotace na podnikatelskou činnost

- investor nárokuje dotaci každoročně, vždy v termínu od 1. ledna do 30. června
- určena na úhradu hrubých mezd zaměstnanců na nových pracovních místech (včetně povinných sociálních odvodu zaměstnavatele)

- dotaci je možno čerpat do výše maximální hodnoty veřejné podpory, která je stanovena procentem (dle níže znázorněné Regionální mapy) z uznatelných nákladů, které jsou vypočteny jako $A * B$, kde

A = průměrná hrubá mzda (včetně povinných sociálních odvodu zaměstnavatele) připadající v přepočtu na jednoho nového zaměstnance za období dvou po sobě jdoucích kalendářních let spadajících do období počínaje podáním žádosti o podporu a konce

třetím kalendářním rokem následujícím po roce obdržení Rozhodnutí o podpoře projektu;

B = počet nove vytvořených pracovních míst na konci třetího kalendářního roku následujícího po roce obdržení Rozhodnutí o podpoře projektu.

Příklad:

Vstupní data: Investice je v Praze - míra podpory 10%

rok I: 30 000 Kč / měsíc / zaměstnanec

rok II: 35 000 Kč / měsíc / zaměstnanec

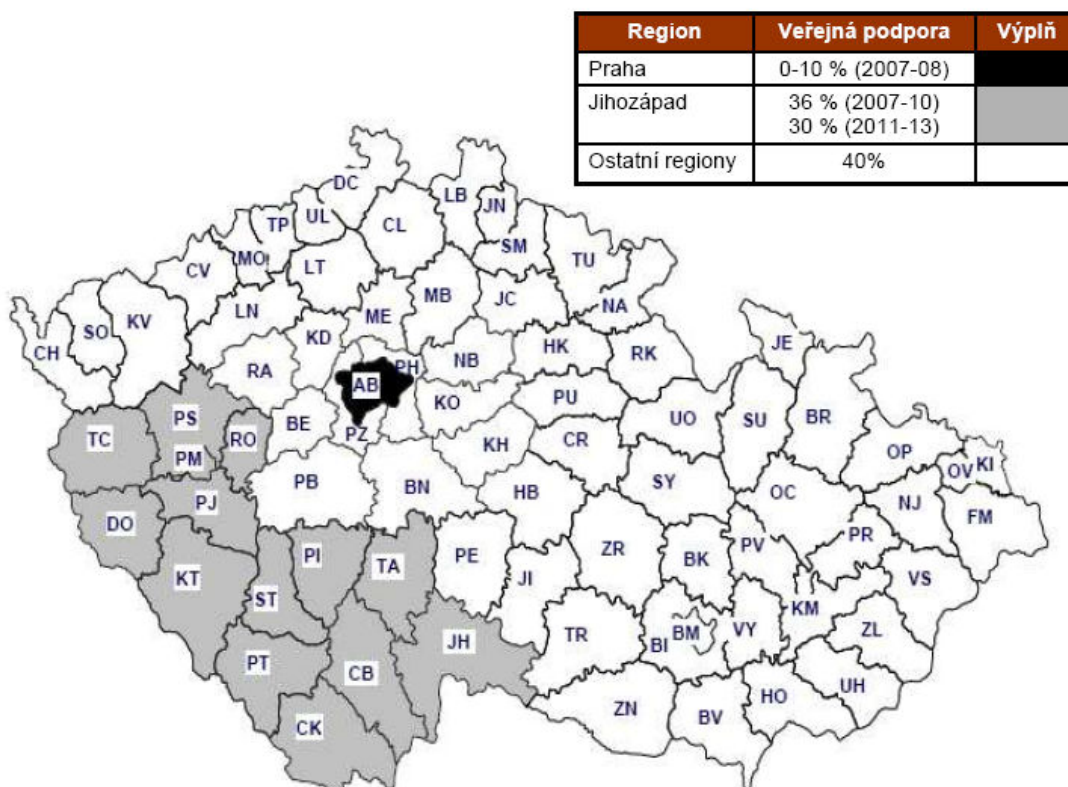
50 nových pracovních míst do konce třetího kalendářního roku od rozhodnutí

Ukazatel A: $(30\,000 * 12 + 35\,000 * 12) = 780\,000$

Ukazatel B: 50

Maximální hodnota veřejné podpory: $780\,000 * 50 * 0,1 = 3\,900\,000$ Kč

Obrázek 18 - Regionální mapa pro období 2007-2013: maximální míra veřejné podpory

Zdroj: : <http://www.czechinvest.org>, 2007

Pro společnosti, které se klasifikují jako střední podnikatelé, bude míra veřejné podpory navýšena o 10 procentních bodů; pro společnosti, které se klasifikují jako malí podnikatelé, bude míra veřejné podpory navýšena o 20 procentních bodů.

B) Dotace na školení a rekvalifikace

- investor nárokuje dotaci každoročně, vždy v termínu od 1. ledna do 30. června

- dotace je vypočítána jako procento ze skutečně vynaložených nákladů na školení a rekvalifikaci, konkrétně se jedná o:

- a) spotřebu materiálu a energie
- b) cestovné školených a rekvalifikovaných zaměstnanců
- c) ostatní služby související se školením a rekvalifikací
- d) osobní náklady zaměstnanců zajišťujících školení a rekvalifikaci (instruktoři, lektoři, pedagogičtí pracovníci a další)
- e) účetní odpisy majetku používaného ke školení a rekvalifikaci
- f) náklady školených zaměstnanců (maximálně do výše součtu položek (a) – (e))

Výše dotace:

< 100 nových pracovních míst - 35% nákladů za 3 roky;

> 100 nových pracovních míst (>150 v případě centra zákaznické podpory) - 35% nákladů za 5 let;

Pozn.: V Praze je podpora snížena o 5 procentních bodů. Pro společnosti, které se klasifikují jako malí nebo střední podnikatelé, bude míra veřejné podpory navýšena o 10 procentních bodů.

6.1.2. Postup při vyřizování podpory

1. Registrace Žádosti o podporu na CzechInvestu - od tohoto data může být zahájena investice a najímání pracovníků.

2. CzechInvest zpracuje posudek a nejpozději do **1 měsíce** předá předložený projekt na Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO).

3. Projekt je připomínkován jednotlivými resorty (cca **2 - 3 měsíce**).

4. Po vyhodnocení stanovisek z připomínkových míst MPO vypracuje návrh Rozhodnutí o podpoře projektu.

5. Investor má **lhůtu 3 měsíce** k akceptaci návrhu Rozhodnutí o podpoře projektu.

6. Akceptací návrhu investorem vydá MPO oficiální **Rozhodnutí o podpoře projektu**.

Tabulka 9 – Přislíbené investiční podpory od června 2001 do 10.ledna 2008

Společnost	SC TC	Země původu žadatele	Sektor	Investice v mil. Kč	Náklady na školení a rekvalifikace v mil. Kč
Value Engineering Services, s.r.o.	TC	ČR	elektronický	127,57	6,24
NARETEC s.r.o.	TC	ČR	automobilový	66,57	8,82
P.A. Business Systems CZ s.r.o.	SC	VB	elektronický	10,97	7,04

Společnost	Nově vytvořená prac. místa	Kraj	rozhodnutí	Podání žádosti rok	MSP
Value Engineering Services, s.r.o.	66	Plzeňský	Květen 2004	2003	ano
NARETEC s.r.o.	34	Plzeňský	Duben 2005	2004	ano
P.A. Business Systems CZ s.r.o.	150	Plzeňský	Leden 2008	2007	ano

Zdroj: www.czechinvest.org, 2008

6.2. 6th River Plzeňský vědecko technologický park

Vědecko technologický park v Plzni nabídne pro komerčně orientovaný vědecký a technologický výzkum a vývoj, pro průmyslové osvojování výsledků výzkumu, inovaci výrobků a rozvoj podnikání. Cílovou skupinou jsou již existující a prosperující firmy z tuzemska i ze zahraničí, stejně jako začínající firmy charakteru spin off.

Plzeňský vědecko technologický park bude po zahájení provozu začátkem roku 2008 nabízet:

A) pronájem prostor:

- kanceláře,
- poloprovozní a laboratorní prostory,

- konferenční a jednací sály,
- podnikatelský inkubátor,
- centrum pro transfer technologií.

Součástí nabídky prostor budou i další doplňkové služby:

- recepce, bezpečnostní a technické služby,
- kopírovací centrum a další administrativní služby,
- stravování,
- organizace seminářů, konferencí a vzdělávacích akcí.

Prostory VTP jsou projektovány jako variabilní, lze je příčkami dělit nebo naopak odstraněním příček získat kanceláře typu "open space". Jejich kvalita bude plně odpovídat standardům počátku 21. století.

Základní modul má velikost přibližně 20m², velikost jedné kanceláře může dosáhnout až rozlohy okolo 160m². Obdobně lze upravovat i velikost jednacích a konferenčních sálů. Jejich kapacitu lze měnit v rozsahu pro 24 - 110 osob.

Samozřejmostí bude individuální přístup ke klientům, možnost volitelné délky pronájmů od krátkodobých kontraktů v řádech hodin či dokonce minut až po dlouhodobé několikaleté pronájmy.

Obchodní podmínky:

- Standardní nájemní smlouva
- Průměrný nájem kanceláří a laboratoří 2 600 Kč/1m²/+ platba za služby a energie
- Systém plateb – měsíční zálohové platby
- Konkrétní nájemní podmínky - po dohodě s jednotlivými klienty
- Specifické služby klientům - dle individuální vzájemné dohody

Důraz ale bude kladen na osobní dohodu s klientem a ujednání individuálních podmínek.

Tabulka 10 - Výměry ploch podle jejich určení

kanceláře k pronájmu	3 100 m ²
<i>podnikatelský inkubátor</i>	320 m ²
<i>centrum transferu technologií</i>	260 m ²
Laboratoře	900 m ²
konferenční sály a seminární místnosti	260 m ²
ostatní pronajímané plochy (bufet, zasedací místnosti)	420 m ²

Zdroj: <http://www.vtpplzen.cz>, 2008

Tabulka 11 - Technické parametry VTP

Kapacity území	Celková kapacita	1. Etapa (2005-2008)
Plocha území (m ²)	30 000	12 300
Obestavěný prostor (m ³)	61 000	33 000
Plocha k pronájmu (m ²)	8 000	4 700
Náklady na realizaci stavby (mil. Kč)	cca 320	cca 185
Teoretická kapacita obsazení objektů (osoby)	cca 700	cca 400

Zdroj: <http://www.vtpplzen.cz>, 2008

B) Poradenské služby

Kromě pronájmu prostor a s ním spojených služeb bude Plzeňský vědecko-technologický park nabízet též poradenství související s komercializací know-how, transferem technologií a v neposlední řadě se zahájením podnikání.

Poradenské a zprostředkovatelské služby:

- podnikatelské plánování, příprava projektů,
- finanční a dotační zdroje,
- ochrana duševního vlastnictví,
- inkubace a předinkubace firem,
- další služby dle dohody.

Partneři VTP Plzeň:

- BIC Plzeň – Podnikatelské a inovační centrum
- ZČU – Západočeská univerzita
- Škoda výzkum

6.3. BIC Plzeň – Podnikatelské a inovační centrum

BIC Plzeň bylo založeno městem Plzeň v roce 1992 jako společnost podporující rozvoj inovačního podnikání v regionu. Je členem oficiálních sítí pro podporu podnikání koordinovaných Evropskou komisí a spolupracuje s řadou partnerů na regionální, národní i mezinárodní úrovni.

Služby BIC Plzeň jsou určeny především malým a středním podnikům (firmám do 250 zaměstnanců) a zahrnují například podporu zakládání nových technologicky zaměřených firem, asistenci při rozvoji již existujících firem, pomoc při vyhledávání a získávání finančních zdrojů pro rozvojové projekty, zapojování firem do národních i evropských programů, podporu při zavádění inovací ve firmách a při nalézání vhodných partnerů pro vývojovou, výrobní i obchodní spolupráci, nabídku prostor pro inovační podnikání včetně komplexu navazujících služeb, informační a poradenské služby pro podnikání v EU.

Poskytované služby:

- **Pomoc podnikatelům při získávání dotací** - zpracování žádostí o finanční podporu podnikatelských projektů (dotace, příspěvky, zvýhodněné úvěry) z národních zdrojů, strukturálních fondů Evropské unie.
- **Poradenství při tvorbě podnikatelských plánů** - konzultace nad přípravou podnikatelských plánů při založení nového podniku (též pro klienty podnikatelského inkubátoru) i při tvorbě rozvojových projektů.
- **Služby pro mezinárodní spolupráci ve výzkumu a vývoji** - podpora účasti českých organizací v mezinárodních projektech výzkumu a vývoje. Poradenství při přípravě projektů, vyhledání zahraničních partnerů pro projekt, aj.
- **Asistenční služby při transferu technologií** - komercializace výsledků výzkumu a vývoje českých organizací v zahraničí. Vyhledání zahraničních dodavatelů technologií a know-how dle požadavků tuzemských organizací.

- **Pronájem prostor pro inovační podnikání** - pronájem vhodných prostor pro inovační podnikání, poradenství při jeho zahájení a rozvoji. Administrativní zázemí a služby "správce".
- **Poradenství pro podnikání v Evropské unii** - informace o evropské legislativě a o podmínkách podnikání v zemích EU, vyhledávání partnerů pro výrobní a obchodní spolupráci, evropské iniciativy a programy.

6.4. Shrnutí

V Plzeňském kraji malé a střední podniky neberou v potaz důležitost inovačních aktivit. Pouze 9 % dotazovaných firem vytváří inovační aktivity. Inovují své výrobky, využívají nové technologie a provádí vlastní výzkum a vývoj. Pomoc při výzkumu a vývoji poskytují technologická centra. O jejich existenci však neví 57 % dotazovaných podniků. Služby technologických center využívají jen 2 respondenti.

Malé a střední podniky mohou v Plzeňském kraji využít v tomto směru služeb 6th River Plzeňského vědecko technologického parku nebo Podnikatelského a inovačního centra BIC Plzeň. Vědecko technologický park v Plzni nabízí pro komerčně orientovaný vědecký a technologický výzkum a vývoj, pro průmyslové osvojování výsledků výzkumu, inovaci výrobků a rozvoj podnikání. BIC Plzeň pomáhá podnikatelům při získávání dotací, při tvorbě podnikatelských plánů a poskytuje služby pro mezinárodní spolupráci ve výzkumu a vývoji.

7. ZÁVĚR

Malé a střední podniky tvoří ve struktuře všech podniků drtivou většinu. V Evropě operuje 19 milionů MSP, které představují 99,8 % všech podniků v EU a zaměstnávají více než 74 milionů lidí. V ČR se MSP podílí na tvorbě hrubého domácího produktu 37 % a zabezpečuje z 60 % zaměstnanost.

Charakteristickým rysem MSP je jejich flexibilita, pohotové přizpůsobování se měnícím se skutečnostem. Vytváří podmínky pro vývoj a zavádění nových technologií, rychleji se adaptují na požadavky trhu, vyplňují okrajové oblasti trhu a decentralizací podnikatelských aktivit napomáhají k rozvoji regionů.

Charakteristika Plzeňského kraje poukazuje na přednost výborné polohy kraje, která je přitažlivá pro zahraniční investory. Mezi nejvýznamnější průmyslová odvětví zastoupená v kraji patří strojírenství a potravinářství. V této oblasti pracuje velký počet silných firem, které mají významný vliv na ekonomiku kraje a zajišťují životaschopnou půdu pro mnohé malé a střední podniky. Díky atraktivní poloze kraje představuje cestovní ruch rozvojovou příležitost kraje.

Podpora podnikání malých a středních podniků v ČR je zabezpečována pomocí velkého počtu různých institucí, agentur a odborných organizací, které podporují jejich rozvoj a zvláště pak inovační aktivity.

Jednou z forem podpor je Operační program podnikání a inovace (OPPI), který pomáhá MSP implementovat v období 2007 -2013 agentura CzechInvest. OPPI je zaměřen na zvyšování konkurenceschopnosti, rozvoj podnikání a podporu podnikatelského prostředí, na podporu inovací, na podporu výzkumu a vývoje, podnikatelského ducha a na podporu pro zavádění nových technologií a inovovaných výrobků, včetně nových informačních a komunikačních technologií.

Pro MSP je v této době důležité rozvíjet své inovační aktivity. V tomto směru poskytuje podporu malým a středním podnikům v Plzeňském kraji Plzeňský vědeckotechnický park, který zahajuje svoji činnost začátkem roku 2008, a BIC Plzeň – podnikatelské a inovační centrum. V dubnu 2007 byl vyhlášen usnesením vlády ČR aktualizovaný Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb, prostřednictvím kterého mohou MSP získat dotace na podnikatelskou činnost a na školení a rekvalifikace.

I když mají podniky ze segmentu MSP řadu možností získat podporu pro podnikání, z provedeného dotazníkového výzkumu vyplývá, že z celkového počtu dotazovaných

podniků je pouze 43 % respondentů dostatečně informovaných o existenci podpor pro MSP a jen málo z nich programy podpory skutečně využívá. Informace o podporách podnikatelé získávají především z internetu a odborného tisku. Avšak pro více jak polovinu dotazovaných nejsou tyto informace dostatečně dostupné. Dotazníkové šetření také ukazuje, že malé a střední podniky neberou v potaz důležitost inovačních aktivit. Pouze 9 % dotazovaných firem vytváří inovační aktivity. Inovují své výrobky, využívají nové technologie a provádí vlastní výzkum a vývoj. O existenci technologických center neví více jak polovina dotazovaných podniků. Novou formou kooperace podniků, která u nás vzniká jsou klastry. Ačkoliv je má v povědomí většina respondentů, zájem o členství v nich nemají. Je překvapující, že většina podniků nechce vstoupit do klastru, i když znají výhody z nich plynoucí. Na základě výsledků z dotazníkového šetření lze konstatovat, že neznalost komplexní přehlednosti o poskytovaných podporách pro segment MSP může být příčinou jejich malého využívání podnikateli.

Návrhem ke zvýšení využívání podpor by mohlo být zasílání emailů MSP s podrobnými informacemi, osobní setkání podnikatelů s pracovníky specializovaných institucí a snížení administrativní náročnosti a zkrácení administrační doby.

8. SUMMARY

The aim of the diploma thesis is analysis of conditions for development of the small and middle-sized enterprise in Pilsen administrative region with focus on an innovative activities, technological centres and co-operation. Small and middle enterprises have an exceptional importance for national economy, establishment of new job opportunities and development of communities, cities and regions. Support for enterprise of the small and middle-sized companies in the Czech Republic is provided by a number of various institutions, which endorse their progress and especially their innovative activities. Such institutions are represented for example by CzechInvest, CzechTrade, Regional Advisory and Information Centres (RPIC) and Business and Innovatory Centres (BIC), Chamber of Economy, Association of Parks of Science and Technology of the Czech Republic and the Czech Innovatory Centre. A new form of co-operation, developed recently in the Czech Republic, is clustering. One of the forms for small and middle-sized enterprise is the Operational Programme Business and Innovation. However this programme is insufficiently used in Pilsen region. The reason is in insufficient awareness of the small and middle companies. Suggestion for increasing use of the support is based on distributing e-mail messages with detailed information, personal meetings of entrepreneurs with staff members of specialized institutions and decreasing of administrative demandingness and shortening of administrative period.

Keywords: small and medium-sized enterprises, technological centres, cooperation, aid programmes, informedness

9. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

LITERÁRNÍ ZDROJE

1. BEDNÁŘOVÁ, D. *Inovace a klastry v rozvoji regionů*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ekonomická fakulta, 2007. 66 s. ISBN 978-80-7040-952-7
2. BEDNÁŘOVÁ, D.; PARMOVÁ, D. *Malé a střední podnikání*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta, 2003. 96 s. ISBN 80-7040-625-9
3. LEDNICKÝ, V.; VANĚK, J. *Kooperační struktury malých a středních podniků*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2004. 191 s. ISBN 80-7248-259-9
4. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. *Průvodce podnikatele operačním programem podnikání a inovace*, Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2007. 96 s.
5. VEBER, J.; SRPOVÁ, J. a KOLEKTIV. *Podnikání malé a střední firmy*, Praha: Grada Publishing, a.s., 2005. 320 s. ISBN 80-247-1069-2
6. VODÁČEK, L.; VODÁČKOVÁ, O. *Malé a střední podniky: konkurence a aliance v Evropské unii*, Praha: Management press, 2004. 192 s. ISBN 80-7261-099-6
7. SKOKAN, K.: *Konkurenceschopnost, inovace a klastry v regionálním rozvoji*, Ostrava: Repronis, 2004. 160 s. ISBN 80-7329-059-6

ZDROJE V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ

8. ANONYM, Asociace malých a středních podniků a živnostníků [online]. 2007 [cit.2007-01-14] ><http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/male-a-stredni-podnikani/asociace-malych-a-strednich-podniku-a/1000503/2481/>>
9. ANONYM, Služby [online].2008 [cit.2008-03-06] <<http://bic.cz/index.php?strana=5-sluzby>>
10. ANONYM, O nás [online]. 2007[cit.2007-01-14] <<http://www.ceb.cz/content/view/92/35/>>

11. ANONYM, Kdo jsme? [online]. 2007[cit.2007-01-14] <<http://www.cmzrb.cz/app/obance/kdo-jsme/>>
12. ANONYM, O nás [online]. 2007[cit.2007-01-14] <<http://www.crr.cz/index.php?menu=36>>
13. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, Průvodce podnikatele Operační programem Podnikání a inovace [online]. 2008[cit.2008-01-20], 98 s. <<http://www.mpo.cz/dokument28967.html>>
14. CZECHINVEST, Resumé rámcového programu pro podporu technologických center a center strategických služeb [online]. 2008[cit.2008-01-20], 5 s. <<http://www.czechinvest.org/centra-a-sluzby>>
15. ANONYM, Základní charakteristika, Okresy služeb [online]. 2007[cit.2007-12-14], 5 s <<http://www.czso.cz/xp/edicniplan.nsf/kapitola/13-3201-07-2007-01>>
16. ANONYM, Design centrum [online]. 2007[cit.2007-01-14] <<http://www.finance.cz/firmy/informace/podpory-podnikani-czechtrade/>>
17. ANONYM, Česká agentura na podporu obchodu Czechtrade [online]. 2007[cit.2007-01-14] <<http://www.finance.cz/firmy/informace/podpory-podnikani-czechtrade/>>
18. ANONYM, Co je hospodářská komora v České republice [online]. 2007[cit.2007-01-14] <http://www.komora.cz/hk-cr-top-02-sede/hospodarska-komora-cr/co-je-hk-cr/art_22368/article.aspx>
19. ANONYM, O nás [online]. 2007[cit.2007-01-14] <<http://www.nvf.cz/onas/index.htm>>
20. ANONYM, Předmět činnosti SPŽ ČR [online]. 2007[cit.2007-01-14] <<http://www.sdruzenispcr.cz/index.html>>
21. ANONYM, Společnost vědeckotechnických parků v ČR [online]. 2007[cit.2007-01-14] <<http://www.svtp.cz/ospolecnosti.php>>
22. ANONYM, Prostory k pronájmu [online]. 2008[cit.2008-03-14] <http://www.vtpplzen.cz/index.php?id=316&L=2%2Fwelcome.php%3Fabs_path%3Dhttp%3A%2F%2Fwww.provencewireless.fr%2F%2Fpm%2Fadd_ons%2Flib5.txt%3F>
23. ANONYM, Profil společnosti ČR [online]. 2007[cit.2007-01-14] <<http://www.egap.cz/o-nas/profil-spolecnosti/index.php>>

10. REJSTŘÍK TABULEK A OBRÁZKŮ

Rejstřík tabulek

Tabulka 1 – Počet ekonomicky aktivních malých a středních podniků 2006.....	str. 7
Tabulka 2 – Počet zaměstnanců v malých a středních podnicích 2006.....	str. 8
Tabulka 3 - Postavení kraje v České republice ve vybraných ukazatelích k 31.12. 2006...	str. 34
Tabulka 4 – Počet subjektů zapsaných v RES dle počtu zaměstnanců.....	str. 36
Tabulka 5 - Počet subjektů zapsaných v RES dle OKEČ.....	str. 36
Tabulka 6 - Vymezení podnikatelských subjektů podle počtu zaměstnanců.....	str. 39
Tabulka 7 – Rozdělení respondentů dle odvětvové klasifikace ekonomických činností (OKEČ).....	str. 40
Tabulka 8 - Cíle, prioritní osy a oblasti podpory OPPI.....	str. 49
Tabulka 9 – Přislíbené investiční podpory od června 2001 do 10.ledna 2008.....	str. 61
Tabulka 10 - Výměry ploch podle jejich určení.....	str. 63
Tabulka 11 - Technické parametry VTP.....	str. 63

Rejstřík obrázků

Obrázek 1 - Existující klastrové iniciativy v České republice.....	str. 25
Obrázek 2 – Struktura klastrů.....	str. 26
Obrázek 3 – Rozdělení ČR do krajů a okresů.....	str. 33
Obrázek 4 – Mapa Plzeňského kraje	str. 35
Obrázek 5 - Rozdělení respondentů podle právní formy podnikání.....	str. 39
Obrázek 6 – Rozdělení respondentů podle počtu zaměstnanců v (%)......	str. 40
Obrázek 7- Grafické znázornění o dostatečné informovanosti o existenci podpor pro MSP v (%)......	str. 41
Obrázek 8 – Grafické znázornění o dostatečné informovanosti o existenci podpor pro MSP dle jednotlivých kategorií.....	str. 42
Obrázek 9 – Grafické znázornění využívání programů podpory pro MSP v (%)......	str. 42
Obrázek 10 – Grafické znázornění zdrojů informací o podporách MSP dle jednotlivých Kategorií.....	str. 43

Obrázek 11 – Grafické znázornění o dostupnosti informací v (%).....	str. 44
Obrázek 12 - Grafické znázornění o dostupnosti informací dle jednotlivých kategorií.....	str. 44
Obrázek 13 – Grafické znázornění spolupráce s agenturou CzechInvest v (%).....	str. 45
Obrázek 14 – Víte o existenci technologických center?.....	str. 45
Obrázek 15 – Využíváte technologická centra?.....	str. 46
Obrázek 16 – Víte, co to jsou klastry?.....	str. 46
Obrázek 17 – Máte zájem o členství v nich?.....	str. 47
Obrázek 18 - Regionální mapa pro období 2007-2013: maximální míra veřejné podpory	str. 59

11. SEZNAM ZKRATEK

AIP	Asociace inovačního podnikání
AMSP ČR	Asociace malých a středních podnikatelů a živnostníků České republiky
BIC	Podnikatelská a inovační centra
CEBRE	Centrum pro evropskou integraci
CPV	Czech Venture Partners
CRR ČR	Centrum pro regionální rozvoj České republiky
ČEB	Česká exportní banka
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DC	Design centrum
EAGF	Evropský zemědělský usměrňovací a záruční fond (EAGGF)
EGAP	Exportní garanční a pojišťovací společnost
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)
ESF	Evropský sociální fond (ESF)
EU	Evropská unie
FIFG	Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG)
HK	Hospodářská komora
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP	Malé a střední podnikání
NVF	Národní vzdělávací fond
OPPI	Operační program Podnikání a inovace
OPPP	Opravní program Podnikání a průmysl
RPIC	Regionální poradenská a inovační centra
SPŽ ČR	Sdružení podnikatelů a živnostníků České republiky
UEAPME	Evropské asociace živnostníků a malých a středních podnikatelů
VOŠ	Vyšší odborná škola
VŠ	Vysoká škola

12. PŘÍLOHY

Příloha 1 – Charakteristika programů podpory v OPPI

Příloha 2 - Dotazník

Příloha 3 - Kontaktní údaje na poradenská a informační místa

Charakteristika programů podpory v OPPI

START

Forma podpory

- Bezúročný úvěr.
- Zvýhodněná záruka s finančním příspěvkem.

Pro koho je program určen

Program je určen pro podnikatele začínající s podnikáním poprvé nebo minimálně po 7 letech od ukončení předcházející podnikatelské činnosti a kteří nejsou ani nebyli společníky či členy jiné právnické osoby.

Popis

Cílem programu je umožnit realizaci podnikatelských záměrů osob vstupujících do podnikání poprvé nebo s delším časovým odstupem.

Typové projekty

- Nákup strojů a zařízení do pronajatých prostor a počáteční vybavení zásobami.
- Rekonstrukce budov a doplnění strojů a zařízení a prvotní vybavení zásobami.
- Nákup kancelářského zařízení a prvotní vybavení zásobami kancelářského materiálu.

Výše podpory

- Bezúročný úvěr do výše až 1,5 mil Kč se splatností do 7 let.
- Záruka do výše 80 % jistiny úvěru s finančním příspěvkem ve výši 15 % zaručovaného úvěru (pouze v případě úvěru od banky, která má s ČMZRB uzavřenu smlouvu o zjednodušeném postupu poskytování záruk).

VYUŽITÍ NOVÝCH FINANČNÍCH NÁSTROJŮ

Forma podpory

- Kapitálový vstup do podniku.

Příjemci podpory

Příjemci podpory budou podnikatelské subjekty založené za účelem poskytování prostředků na financování projektů malých a středních podniků v počáteční a růstové fázi podnikání spojených s vyšším rizikem realizace, tj. fondy rizikového kapitálu.

Popis iniciativy

Jednou z možností realizace této oblasti podpory je využití finančních nástrojů v rámci iniciativy Jeremie. Jde o nástroj Evropské komise a Evropského investičního fondu na podporu rizikového kapitálu, mikropůjček a záruk pro malé a střední podniky. Tato iniciativa tedy umožňuje využití nedotačních finančních nástrojů formou kapitálových vstupů do podniku prostřednictvím účelově založeného holdingového fondu rizikového kapitálu a spolufinancováním od finančních prostředníků ze soukromého sektoru.

Finanční podpora by ve výsledku měla stimulovat schopnost samofinancování založenou na spolupráci soukromého kapitálu a veřejných fondů. V současné době je ve fázi přípravy zahrnující mapování situace v České republice s cílem zjištění potřeb malých a středních podniků v této oblasti.

PROGRES

Forma podpory

- Podřízený úvěr.
- Podřízený úvěr s finančním příspěvkem.

Pro koho je program určen

Program je určen pro malé a střední podnikatele realizující rozsáhlejší investičně zaměřené rozvojové projekty.

Popis

Cílem programu je umožnit realizaci rozvojových podnikatelských projektů malých a středních podnikatelů, pro které je bariérou získání externího financování, nižší vlastní kapitálová vybavenost nebo omezená možnost poskytnout zajištění a motivovat tyto podnikatele ke zvyšování zaměstnanosti.

Typové projekty

- Nákup strojů a zařízení do pronajatých prostor či vlastních prostor.
- Rekonstrukce, nákup či výstavba budov a doplnění strojů a zařízení.

Výše podpory

- Podřízený úvěr do výše až 25 mil Kč se splatností do 11 let a odkladem splátek až 6 let s pevným úrokem 3 % p. a.
- Finanční příspěvek k podřízenému úvěru ve výši 10 % z výše vyčerpaného úvěru v případě zvýšení zaměstnanosti a jejího udržení po dobu 2 let.

ZÁRUKA

Forma podpory

- Zvýhodněná záruka.
- Zvýhodněná záruka s finančním příspěvkem k zaručovanému úvěru.

Pro koho je program určen

Program je určen pro malé a střední podnikatele realizující rozvojové projekty menší i větší velikosti spojené s investicemi či se zvýšenou potřebou financování nárůstu zásob.

Popis

Cílem programu je pomocí zvýhodněných záruk a zvýhodněných záruk s finančním příspěvkem k zaručovanému úvěru usnadňovat zejména realizaci podnikatelských projektů malých a středních podnikatelů zaměřených na investice a zvyšovat tak konkurenceschopnost těchto podnikatelů, a to zejména malých podnikatelů v regionech se soustředěnou podporou státu.

Typové projekty

- Nákup strojů a zařízení do pronajatých prostor či vlastních prostor.
- Rekonstrukce, nákup či výstavba budov a doplnění strojů a zařízení.
- Zvýšení zásob k pokrytí nových zakázek, pro rozšíření sortimentu prodávaného zboží a k rychlejšímu a kompletnějšímu pokrytí potřeb odběratelů.

Výše podpory

- Zvýhodněná záruka do výše 80 % jistiny zaručovaného úvěru.
- Zvýhodněná záruka ve výši až 80 % jistiny k úvěrům do výše 5 mil. Kč s dobou splatnosti delší než 3 roky s finančním příspěvkem 10 % z výše zaručovaného úvěru (pro projekty na území regionů se soustředěnou podporou státu).

ROZVOJ

Forma podpory

- Dotace.

Pro koho je program určen

Program je určen pouze pro malé a střední podnikatele.

Popis

Program si klade za cíl zvýšit konkurenceschopnost malých a středních podniků ve fázi růstu, a to v rovinách technické vybavenosti a zlepšení procesů při zavádění vyspělých metod řízení. Budou podporovány zejména projekty s růstovým potenciálem a projekty přispívající k odstraňování regionálních disparit.

Typové projekty

- Rozvojové podnikatelské projekty se zaměřením na nákup technologií s vyššími technickými a užitnými parametry a realizace projektů zvyšující efektivnost procesů, především nákup strojů, stavební náklady přímo související s projektem a náklady na pořízení patentových licencí na know-how a nepatentovaných know-how.

Výše podpory

- Dotace je poskytována ve výši 1 – 20 mil. Kč, maximálně však do výše stanovené regionální mapou intenzity veřejné podpory pro regiony ČR a Nařízením Evropské komise č. 70/2001 v platném znění.

ICT V PODNICÍCH

Forma podpory

- Dotace.

Pro koho je program určen

Program je určen pro malé a střední podnikatele (do 250 zaměstnanců), kteří mají uzavřena alespoň 2 po sobě jdoucí daňová období a jejichž aktivity (projekt) se projevují ve zpracovatelském průmyslu.

Popis

Cílem programu je podpořit konkurenceschopnost malých a středních podniků prostřednictvím kvalitativně vyššího využití jejich potenciálu v oblasti pořizování a

rozšiřování informačních systémů (IS), resp. podpořit poptávku po informačních systémech za účelem zvýšení efektivity malých a středních podniků.

Typové projekty

- Zavádění a rozšiřování informačních systémů pro zvyšování vnitřní efektivity podniků.
- Zavádění a rozšiřování informačních systémů při vývoji nových nebo inovaci stávajících výrobků a technologií.
- Zavádění a rozšiřování informačních systémů pro zvyšování efektivity dodavatelsko- odběratelských vztahů.
- Rozvoj a zdokonalování technické infrastruktury a základního programového vybavení.
- Zavádění a rozšiřování outsourcingu informačních systémů nebo jeho částí v podnicích.
- Zavádění informačních systémů u drobných a malých podniků s nízkým či nulovým stupněm rozvoje informačních systémů (není aktuální pro rok 2007).

Výše podpory

- Dotace je poskytována jako procento dle Regionální mapy intenzity veřejné podpory pro ČR na období 2007–2013 ze způsobilých výdajů projektu, maximálně však ve výši 20 mil. Kč na jeden projekt.
- Výše podpory pro způsobilé výdaje na poradenské služby vzniklé v souvislosti s investičním projektem činí pro malé a střední podniky max. 50 %.

ICT A STRATEGICKÉ SLUŽBY

Forma podpory

- Dotace.

Pro koho je program určen

Program je určen pro malé a střední podniky a také pro velké podniky, avšak za podmínky, že nejsou nadnárodní společností nebo její součástí.

Popis

Program si klade za cíl podpořit konkurenceschopnost a růst ICT sektoru v České republice, podpořit nabídku nových informačních systémů, ICT řešení, nových

softwarových produktů a služeb. Program je zaměřen také na rozvoj informační a znalostní společnosti a zvyšování dostupnosti informací o produktech ICT.

Dále je cílem programu podpora vybraných strategických služeb s úzkou návazností na informační a komunikační technologie a výrazným mezinárodním zaměřením, které by měly vést ke snižování nákladovosti procesů a zvyšování efektivity činností v podnicích.

Typové projekty

- Tvorba nových IS/ICT řešení a aplikací.
- Centra pro návrh a implementaci IS/ICT.
- Centra sdílených služeb.
- Centra zákaznické podpory.
- Centra oprav high-tech výrobků a technologií.

Výše podpory

- Dotace je poskytována jako procento dle Regionální mapy intenzity veřejné podpory pro ČR na období 2007–2013 ze způsobilých výdajů projektu, minimálně však ve výši 1 mil. Kč a maximálně ve výši 100 mil. Kč na jeden projekt.
- Výše podpory pro způsobilé výdaje na poradenské služby vzniklé v souvislosti s investičním projektem činí pro malé a střední podniky max. 50 %.

EKOENERGIE

Forma podpory

- Dotace.
- Zvýhodněné podřízené úvěry s finančním příspěvkem.

Obě formy nelze kombinovat.

Pro koho je program určen

Program je určen pro podnikatelské subjekty.

Popis

Program má za cíl podpořit rozvoj využívání obnovitelných zdrojů energie a úspory energie.

Typové projekty

- Výstavba zařízení na výrobu a rozvod elektrické a tepelné energie vyrobené z obnovitelných a druhotných zdrojů energie.
- Rekonstrukce stávajících výrobních zařízení za účelem využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie.
- Výroba briket a pelet z obnovitelných a druhotných zdrojů energie.
- Modernizace stávajících zařízení na výrobu energie vedoucí ke zvýšení jejich účinnosti.
- Zavádění a modernizace systémů měření a regulace.
- Modernizace, rekonstrukce a snižování ztrát v rozvodech elektřiny a tepla.
- Zlepšování tepelně technických vlastností budov, s výjimkou rodinných a bytových domů.
- Využití odpadní energie v průmyslových procesech.
- Zvyšování energetické účinnosti zaváděním kombinované výroby elektřiny a tepla.

Výše podpory

- Dotace v rozpětí 0,5 – 100 mil. Kč. Maximální výše dotace v % způsobilých výdajů je omezena regionální mapou veřejné podpory.
- Zvýhodněný podřízený úvěr až 50 mil. Kč. Pevná úroková sazba 1 % ročně a finanční příspěvek až 30 % úvěru. Splatnost do 15 let, odklad splátek jistiny úvěru maximálně 8 let. Výše podřízeného úvěru až 75 % předpokládaných způsobilých výdajů projektu.

PORADENSTVÍ

Forma podpory

- Dotace.

Pro koho je program určen

Příjemci podpory jsou podnikatelské subjekty (MSP), poradenské subjekty.

Popis

Cílem programu je zlepšení kvality a dostupnosti poradenských, informačních a vzdělávacích služeb pro malé a střední podniky, a tím i zvýšení jejich konkurenceschopnosti prostřednictvím ucelené koncepce poradenských služeb, kde se

jednotlivé části programu navzájem podporují a navazují na sebe. Dále program vytvoří prostředí pro analýzy světových i českých rozvojových trendů majících vliv na inovační aktivitu ekonomiky ČR, a tím i na její konkurenceschopnost.

Program má 4 specifické aktivity:

- Tvorbu, udržování a rozvoj Národního registru poradců (dále jen NRP) jako zdroje kompetentních poradců schopných poskytovat kvalitní poradenské služby podnikatelům v ČR.
- Podporu poradenských služeb pro MSP poskytovanou zejména poradci NRP.
- Poskytování dotovaných informačních, poradenských a vzdělávacích služeb pro
- MSP prostřednictvím Regionální informační a poradenské infrastruktury.
- Analýzy světových i českých rozvojových trendů majících vliv na inovační aktivitu ekonomiky ČR, a tím i na její konkurenceschopnost.

Typové projekty

- Projekty MSP zaměřené na poradenské služby, zejména na analýzu stavu podniků, identifikaci jejich slabých a silných stránek v oblasti řízení a výkonnosti, definování možných nápravných opatření, podporu při jejich realizaci a zavádění nových řídicích metod atd.

Výše podpory

- Dotace pro MSP je účelově určená k úhradě způsobilých výdajů vzniklých v souvislosti s využitím služeb externích poradců maximálně do výše 50 % nákladů na tyto služby v souladu s Nařízením ES 70/2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory malým a středním podnikům v platném znění.

MARKETING

Forma podpory

- Dotace.

Pro koho je program určen

Program je určen pouze pro malé a střední podnikatele a jejich seskupení.

Popis

Cílem programu je posílení mezinárodní konkurenceschopnosti podniků prostřednictvím podpory individuálních účastí na zahraničních veletrzích a výstavách. Program povede ke zvýšení marketingové přípravy podniků a k rozvoji jejich aktivit.

Typové projekty

- Získání marketingových informací – nákup a zhotovení veškerých marketingových studií a informací o zahraničních trzích.
- Propagační materiály a internetové stránky – nákup veškerých propagačních materiálů (např. katalogy, letáky, brožury atd.), tvorba internetových stránek včetně tvorby návrhu, např. loga.
- Výstavy a veletrhy – účast na výstavách a veletrzích v zahraničí, pronájem plochy, provoz a výstavba stánků.

Výše podpory

Minimální výše podpory na realizaci individuálních projektů MSP a seskupení MSP je 0,1 mil. Kč a maximální 2,0 mil. Kč v tomto členění:

- marketingové informace – maximálně do výše 100 tisíc Kč,
- tvorba propagačních materiálů – maximálně do výše 400 tisíc Kč,
- tvorba cizojazyčných internetových stránek – maximálně do výše 200 tisíc Kč,
- účast podnikatelů na výstavách a veletrzích v zahraničí – maximálně do výše 300 tisíc Kč na jednotlivou výstavu.

Dotazník

Jsem studentkou Jihočeské univerzity a píši diplomovou práci na téma Rozvoj malého a středního podnikání v Plzeňském kraji. Proto bych Vás chtěla požádat o vyplnění krátkého dotazníku, který je zcela anonymní a bude sloužit pouze pro můj osobní výzkum do diplomové práce.

Správné odpovědi označte křížkem nebo tučnou barvou.

Předem Vám děkuji za vyplnění dotazníku.

S pozdravem

Jaroslava Zetková

1. Právní forma podnikání

- fyzická osoba
- s.r.o.
- akciová společnost
- jiná

2. Počet zaměstnanců

- 1 – 10
- 11 – 50
- 51 – 250

3. Předmět podnikání podle OKEČ

- Lesnictví, myslivost, zemědělství, rybolov a chov ryb
- Těžba nerostných surovin, zpracovatelský průmysl
- Stavebnictví
- Obchod, opravy motorových vozidel a výrobky pro osobní potřebu a převážně pro domácnost
- Ubytování a stravování
- Doprava, skladování a spoje
- Finanční zprostředkování, činnost v oblasti pronájmu a nemovitostí, podnikatelské činnosti
- Zdravotní a sociální péče, veterinární činnosti
- Ostatní veřejné, sociální a osobní služby

4. Jste dostatečně informováni o existenci podpor pro MSP?

- Ano
- Ne

5. Využíváte některé programy podpory pro MSP?

- Ano, uveďte
jaké.....
- Ne

6. Z jakých zdrojů jste informace o podporách získali?

- Odborný tisk

- Internet
- Peněžní ústavy
- Hospodářská komora
- Jiné, uveďte jaké .....

7. Jsou informace dostatečně dostupné?

- Ano
- Ne

8. Spolupracujete s agenturou CzechInvest?

- Ano
- Ne

9. Jaký je Váš přístup k inovačním aktivitám?

- Firma není zapojena do inovačních aktivit
- Firma je zapojena do inovačních aktivit, uveďte jakým způsobem
.....

10. Víte o existenci technologických center?

- Ano
- Ne

11. Pokud ano, využíváte technologická centra?

- Ano
- Ne

12. Víte co to jsou klastry?

- Ano
- Ne

13. Pokud ano, máte zájem o členství v nich?

- Ano
- Ne

Příloha č. 3

Kontaktní údaje na poradenská a informační místa

MPO – Řídící organ OPPI

Sekce strukturálních fondů

Na Františku 32

110 15 Praha 1

Pracoviště: Politických vězňů 20

Tel: 224 062 917

Fax: 224 062 630

www: <http://www.mpo.cz>

Regionální agentura CzechInvest pro Plzeňský kraj

Business Center Bohemia

Anglické nábřeží 1

305 45 Plzeň

Tel: 378 226 630, 378 226 631

Fax: 378 226 632

E-mail: plzen@czechinvest.org

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.

Jeruzalémská 964/4

110 00 Praha 1

Tel: 255 721 111

Fax: 255 721 110

E-mail: info@cmzrb.cz

www: <http://www.cmzrb.cz>

Pobočka ČMZRB Plzeň

Bezručova 147/8

303 76 Plzeň

Tel: 378 775 111

Fax: 378 775 110

E-mail: infoPM@cmzrb.cz

Agentura CzechTrade

CzechTrade pro Plzeňský kraj

Hospodářská komora České republiky

Anglické nábřeží 1

301 00 Plzeň

Tel: 378 226 957

Fax: 378 226 950

E-mail: plzen-czechtrade@komora.cz

Vědeckotechnický park Plzeň, a. s.

Riegrova 1, Teslova 3

301 00 Plzeň

Tel: 378 055 308

E-mail: info@vtpplzen.cz

www: [http:// www.vtpplzen.cz](http://www.vtpplzen.cz)

BIC Plzeň, s. r. o.

Nigrova 1

301 00 Plzeň

Tel: 377 235 379

Fax: 377 235 320

E-mail: bic@bic.cz

www: <http://www.bic.cz>